

OP Gruppens halvårsrapport
1.1–30.6.2019

OP Gruppens halvårsrapport 1.1–30.6.2019:

Resultatet före skatt 415 miljoner euro – intäkterna ökade med fem procent från jämförelseperioden

Resultat före skatt 1–6/2019	Räntenetto 1–6/2019	Försäkringsnetto 1–6/2019	Provisionsnetto 1–6/2019	CET1- kapitaltäckning 30.6.2019
415 mn €	+3 %	-2 %	+1 %	19,5 %

- Resultatet före skatt var 415 miljoner euro (425).
- Räntenettet växte med 3 % till 587 miljoner euro och provisionsnettot med 1 % till 450 miljoner euro. Försäkringsnettot minskade med 2 % till 274 miljoner euro.
- Intäkterna från placeringsverksamheten, 185 miljoner euro, var ungefär lika stora som i fjol. Realisationsvinsterna var 26 miljoner euro större än under jämförelseperioden.
- Kostnaderna, 953 miljoner euro (956), minskade från jämförelseperioden.
- Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 39 miljoner euro (7).
- OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 6 % till 90 miljarder euro och inlåningen med 3 % till 63 miljarder euro.
- CET1-kapitaltäckningen var fortfarande stark, 19,5 % (20,5).
- Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt minskade med 23 % till 94 miljoner euro. Räntenettet ökade med 5 %, provisionsnettot med 4 % och kostnaderna med 2 %. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 14 miljoner euro. Utlåningen ökade på ett år med 5 % och inlåningen med 8 %.
- Segmentet Företagsbanks resultat före skatt minskade med 34 % till 139 miljoner euro. Räntenettet ökade med 9 %, men provisionsnettot minskade med 21 % och nettointäkterna från placeringsverksamheten med 42 %. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade på grund av ändringar i värderingsmodellerna för derivat i början av året samt på grund av att realisationsvinsterna från placeringarna var mindre än under jämförelseperioden. Utlåningen ökade på ett år med 11 %.
- Segmentet Försäkrings resultat före skatt ökade med 38 % till 192 miljoner euro. Försäkringsnettot minskade med 2 % till 283 miljoner euro. Den operativa totalkostnadsprocenten var 92,5 (91,9). Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 85 % till 111 miljoner euro, av dem uppgick realisationsvinsterna från placeringar till 55 miljoner euro (-3).
- Övrig rörelse redovisade ett resultat före skatt på -10 miljoner euro (-40). Resultatet förbättrades av att de övriga rörelseintäkterna ökade med 13 % och att kostnaderna minskade med 4 %.
- Under rapportperioden investerade OP Gruppen 157 miljoner euro (215) på att utveckla sin verksamhet och förbättra kundupplevelsen.
- OP-bonus uppgick till 129 miljoner euro.
- Antalet ägarkunder hos andelsbankerna ökade under början av året med 42 000 till 1,95 miljoner och antalet gemensamma kunder inom OP Gruppens bank- och försäkringsrörelse ökade med 28 000 till över 1,8 miljoner.
- OP Gruppens centralinstituts förvaltningsråd fastställde OP Gruppens nya strategi i juni. OP Gruppen har övergått till en ny strategiprocess där strategin utformas, förnyas och genomförs fortlöpande.
- Resultatet före skatt 2019 uppskattas bli mindre än 2018. Närmare information om utsikterna finns under "Utsikter för återstoden av året".

OP Gruppens nyckeltal

	1–6/2019	1–6/2018	Förändring, %	1–12/2018
Resultat före skatt, mn €	415	425	-2,5	1 017
Hushållsbank	94	121	-22,8	421
Företagsbank	139	211	-34,0	408
Försäkring	192	140	37,5	260
Övrig rörelse	-10	-40	-	-64
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-129	-113	13,8	-230
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, %**	20,4	18,4	2,0*	20,8
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	5,6	6,0	-0,5*	6,9
Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %	7,2	7,6	-0,4*	8,5
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,47	0,48	0,0*	0,57
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,61	0,61	0,0*	0,70
	30.6.2019	30.6.2018	Förändring, %	31.12.2018
CET1-kapitaltäckning, %	19,5	19,8	-0,3*	20,5
Kapitalbasen i förhållande till minimibeloppet av kapitalbasen (konglomeratlagen), %***	137	146	-9*	147
Utlåning, md €	89,7	84,4	6,2	87,1
Inlåning, md €	63,3	61,4	3,0	61,3
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %****	1,1	1,2	-0,1*	1,0
Ägarkunder (1 000)	1 953	1 865	4,7	1 911

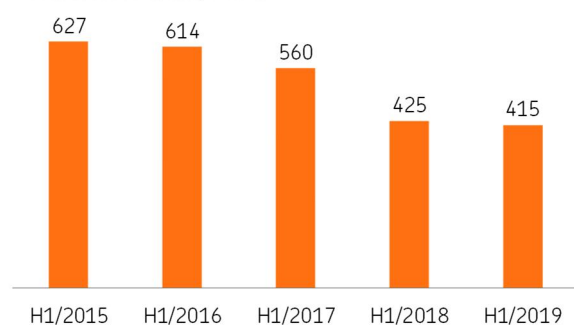
*Förändring i relationstalet

**12 mån. glidande

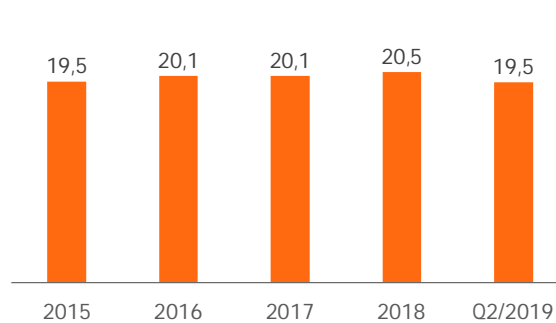
***Relationstalet enligt konglomeratlagen har beräknats för försäkringsbolag med de övergångsbestämmelser som ingår i solvensbestämmelserna för försäkringsbolag.

****Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar.

Resultat före skatt, mn €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

Chefdirektör Timo Ritakallios kommentarer

Början av året har motsvarat OP Gruppens mål. Vår kundrörelse var i god form, och intäkterna från kundrörelsen, i synnerhet räntenettet och provisionsnettet ökade. Premieintäkterna ökade snabbare än marknaden. Inlåningen ökade från året innan med tre procent till 63,3 miljarder euro. Utlåningen ökade med över sex procent till 89,7 miljarder euro.

Resultatet före skatt för januari–juni var 415 miljoner euro, dvs. drygt två procent mindre än ett år tidigare. Resultatet minskade på grund av exceptionella poster såsom ändringar i värderingsmodellerna för derivat och i sättet att redovisa myndighetsavgifter.

En av våra strategiska prioriteringar är att få intäkterna att öka snabbare än kostnaderna. Under början av året åstadkom vi en vändning, och intäkterna ökade med mer än fem procent samtidigt som kostnaderna minskade något. Den här vändningen gläder mig. Samtidigt måste vi komma ihåg att vi måste fortsätta att vidta olika åtgärder för att hålla kostnaderna under kontroll för att trygga en bestående priskonkurrenskraft.

Till följd av den gynnsamma marknadsutvecklingen ökade de förvaltade medlen, som översteg 77 miljarder euro vid slutet av juni. Intäkterna från placeringsverksamheten var fortsatt goda. Nedskrivningarna av fordringar var små, och vår kapitaltäckning var fortsatt stark.

Vår marknadsandel utvecklades positivt under det första halvåret, och antalet ägarkunder ökade till 1,95 miljoner. I enlighet med vår strategi har vi i år som mål att överskrida gränsen två miljoner ägarkunder.

Antalet inloggningar i OP-mobilerna ökade betydligt under början av året. Jämfört med motsvarande period i fjol var ökningen mer än 26 procent. Användningen ökar allt snabbare tack vare att tjänsten är så lätt att använda och så omfattande. Mobilbetalappen Pivo användes också klart mer; ökningen från motsvarande period i fjol var 65 procent.

Preciseringen av Pohjola Sjukhus strategi slutfördes under det andra kvartalet. Försäljningen av företagshälsovårdsrörelsen till Mehiläinen genomfördes 1.6.2019. Pohjola Sjukhusen koncentrerar sig i fortsättningen på ortopedi och idrottsklinikverksamhet.

I OP Gruppen har vi övergått till en ny strategiprocess där strategin utformas, förnyas och genomförs fortlöpande. Omvärlden och verksamhetsmodellen bedöms systematiskt för att det ska vara möjligt att vid behov göra nya strategiska val och genomföra dem. Vi har lyckats med att genomföra den första strategijusteringen med den nya processen, och vi engagerade såväl andelsbankernas förvaltning som OP Gruppens hela personal på bred front. OP Gruppens centralinstitut förvaltningsråd fastställde den nya strategin vid sitt sammanträde i juni.

Den ekonomiska tillväxten dämpas fortfarande måttfullt och förtroendet för de ekonomiska utsikterna försvagas. Under den närmaste framtiden kommer den ekonomiska utvecklingen att hållas måttfull, men osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna kvarstår. Risker förknippas särskilt med den internationella politiken.

Den ekonomiska tillväxten i Finland saktar ytterligare in nästa år, och företagets investeringar i Finland kommer att hållas låga. För att öka investeringarna behövs en ekonomisk politik som är förutsägbar och som stöder konkurrenskraften. De här faktorerna ökar i betydelse i takt med att tiderna blir osäkrare internationellt. För att upprätthålla en bestående utveckling i Finland är det speciellt viktigt att vidta åtgärder som gör arbetet och företagandet mer lockande och lönsammare än det är för närvarande.

OP Gruppens halvårsrapport 1.1–30.6.2019

Innehåll

Omvärlden.....	5
Resultat och omslutning.....	6
Viktiga händelser i april–juni.....	8
OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar	8
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång	8
Kapitaltäckning	10
Riskposition.....	11
Segmentens resultat.....	15
Hushållsbank.....	15
Företagsbank	17
Försäkring.....	19
Övrig rörelse	22
Investeringar och tjänsteutveckling.....	23
Personal och ersättningar	23
Förändringar i OP Gruppens struktur	23
OP Andelslags förvaltning	24
Utsikter för återstoden av året	24
Resultaträkning.....	26
Rapport över totalresultat	26
Balansräkning.....	27
Rapport över förändringar i eget kapital	28
Kassaflödesanalys.....	29
Segmentrapportering.....	30
Noter	32

Omvärlden

Den globala tillväxten bromsade enligt preliminära uppgifter in under det andra kvartalet och förtroendet för de ekonomiska utsikterna försvagades. Sammantaget var den ekonomiska utvecklingen dock måttfull.

Det tillfälliga avbrottet i handelsförhandlingarna mellan Kina och Förenta staterna samt de geopolitiska spänningarna i Mellanöstern skapade oro på finansmarknaden. Förväntningarna på en mildare centralbankspolitik och uppgifterna om att handelsförhandlingarna återupptas lugnade åter ner marknaden i början av sommaren.

Den ekonomiska tillväxten var enligt preliminära uppgifter fortsatt svag inom euroområdet, men arbetslöshetsgraden sjönk ytterligare och nådde den lägsta nivån sedan sommaren 2008. Trots att arbetslösheten var låg hölls uppgången i lönekostnader måttfull, och inflationen stannade under centralbankens mål.

Europeiska centralbanken (ECB) meddelade vid sitt möte i juni att den håller styrräntan oförändrad åtminstone till sommaren 2020. Marknadsräntorna sjönk till följd av att osäkerheten ökade och centralbanken offentliggjorde sina nya riktlinjer. I juli konstaterade ECB att räntorna också kan sjunka från det nuvarande. ECB överväger också andra åtgärder som kan göra det möjligt att nå inflationsmålet.

Den ekonomiska tillväxten i Finland har enligt de nyaste uppgifterna saktat in till snitthastigheten, och förtroendet för ekonomin har sjunkit till samma nivå som 2016. Sysselsättningsgraden förbättrades ytterligare under våren och arbetslöshetsgraden var mindre än året innan. Försäljningen i detaljhandeln piggnade till under början av året.

Byggandet var fortsatt livligt, men antalet påbörjade byggnader minskade. Inom bostadshandeln var försäljningen enligt preliminära uppgifter mindre än i fjol. Bostadspriserna sjönk något under våren.

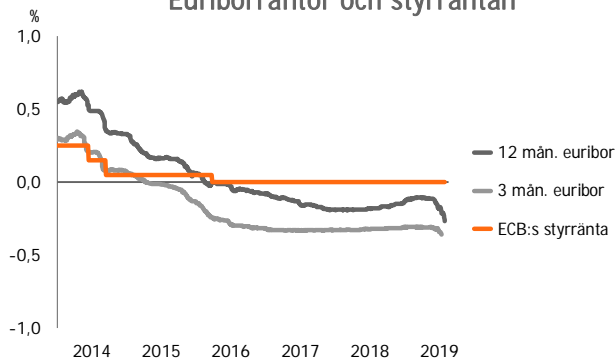
Den ekonomiska tillväxten håller på att gradvis sakta in. Utsikterna präglas framförallt av osäkerheten som följer av den internationella politiken, men som lindras av den allt mildare penningpolitiken. Den allmänna bilden av ekonomin är trots allt fortfarande rätt positiv, i synnerhet eftersom läget på arbetsmarknaden är gynnsamt.

Utlåningen till hushåll fortsatte att växa måttfullt under årets andra kvartal. Bolänestocken växte på ett år med cirka två procent. Uttagen i euro av nya bolån ökade. Utlåningen till bostadssammanslutningar fortsatte att växa starkt. Bankbarometern förväntar sig att hushållens kreditefterfrågan kommer att försvagas.

För hushållen ökade inlåningen under början av åren klart snabbare än utlåningen, och också inlåningen från företag ökade. Inlåningen från offentlig sektor utvecklade sig oenhetligt under rapportperioden.

Värdet av de placeringsfonder som registrerats i Finland ökade under det andra kvartalet med 1,6 procent från det första kvartalet till 117,2 miljarder euro. Tillväxten berodde på den gynnsamma marknadsutvecklingen, eftersom nettoteckningarna i fonderna var 325 miljoner euro negativa.

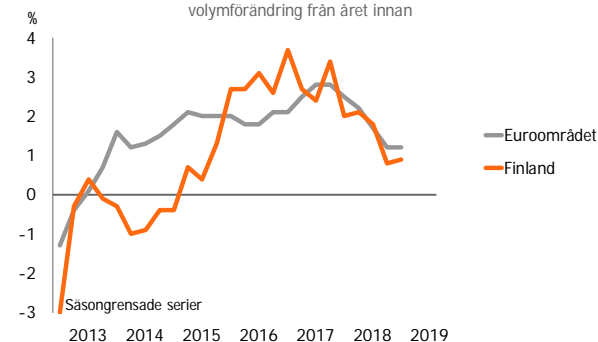
Euriborräntor och styrräntan

Källa: Finlands Bank

BNP

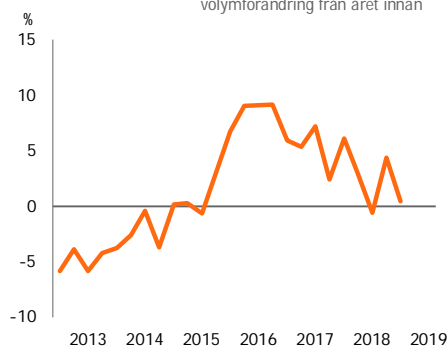
volymförändring från året innan

Källor: Eurostat, Statistikcentralen

Investeringar i Finland

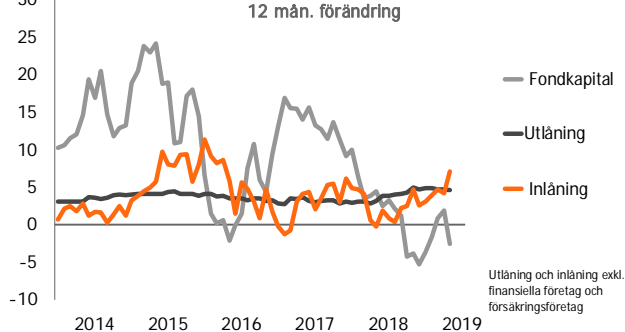
volymförändring från året innan

Källa: Statistikcentralen

Volymutvecklingen inom finansbranschen

12 mån. förändring

Utlåning och inlåning exkl. finansiella företag och försäkringsföretag

Källor: Finlands Bank, Suomen Sijitustutkimus Oy

Resultat och omslutning

Resultatanalys, mn €	1–6/2019	1–6/2018*	Förändring, %	4–6/2019	4–6/2018	Förändring, %	1–12/2018
Resultat före skatt	415	425	-2,5	218	187	16,6	1 017
Hushållsbank	94	121	-22,8	45	55	-18,4	421
Företagsbank	139	211	-34,0	84	94	-10,8	408
Försäkring	192	140	37,5	105	73	42,3	260
Övrig rörelse	-10	-40	-	-16	-29	-	-64
Intäkter							
Räntenetto	587	569	3,2	302	288	4,9	1 166
Försäkringsnetto	274	278	-1,6	165	151	9,3	566
Provisionsnetto	450	444	1,4	216	212	2,1	887
Nettointäkter från placeringsverksamhet	252	208	21,5	96	128	-24,9	263
Övriga rörelseintäkter	35	21	65,3	26	9	188,9	61
Intäkter totalt	1 598	1 520	5,2	805	788	2,3	2 943
Kostnader							
Personalkostnader	404	413	-2,1	208	209	-0,8	516
Avskrivningar och nedskrivningar	127	131	-2,5	69	65	5,9	325
Övriga rörelsekostnader	421	412	2,3	212	225	-6,0	839
Kostnader totalt	953	956	-0,2	488	500	-2,3	1 681
Nedskrivningar av fordringar	-39	-7	-	-28	-3	-	-46
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-67	-22	-	-12	-41	-	26
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-129	-113	-	-60	-57	-	-230

*Segmentens jämförelsetal för 2018 har ändrats så att de motsvarar den nya segmentindelningen. Dessutom har jämförelsetal ändrats på det sätt som beskrivs i nottabellerna till följd av en ändring i redovisningen av ränteintäkter från och räntekostnader för handel.

Nyckeltal, mn €	30.6.2019	31.12.2018	Förändring, %
Utlåning	89 688	87 071	3,0
Bolån	39 080	38 558	1,4
Krediter till företag	21 721	21 136	2,8
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	28 886	27 377	5,5
Inlåning	63 283	61 327	3,2
Förvaltade medel (brutto)	77 599	71 850	8,0
Placeringsfonder	24 265	22 653	7,1
Institutionella kunder	22 176	21 505	3,1
Private Banking	20 560	17 887	14,9
Fondanknutna försäkringsbesparingar	10 598	9 805	8,1
Balansomslutning	144 266	140 387	2,8
Investeringsstillgångar	23 847	23 050	3,5
Försäkringsrörelsens skulder	20 438	19 288	6,0
Skuldebrev emitterade till allmänheten	30 844	30 458	1,3
Eget kapital	12 310	11 835	4,0

Januari–juni

OP Gruppens resultat före skatt var 415 miljoner euro (425). Resultatet minskade med 10 miljoner euro från jämförelseperioden. Räntenettet, provisionsnettot och nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade. Resultatet minskade till följd av att försäkringsnettot minskat och nedskrivningarna av fordringar ökat.

Räntenettet ökade med 3,2 procent till 587 miljoner euro. Räntenettet i segmentet Hushållsbank ökade med 21 miljoner euro och i segmentet Företagsbank med 15 miljoner euro. OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 6,2 procent till 89,7 miljarder euro och inlåningen med 3,0 procent till 63,3 miljarder euro.

Försäkringsnettot var 274 miljoner euro (278). Premieintäkterna från skadeförsäkringen minskade med 0,9 procent till 726 miljoner euro. Den operativa totalkostnadsprocenten var 92,5 (91,9). Premieintäkterna från skadeförsäkringen, utan affärsrörelsen i Baltikum som såldes 2018, ökade med 3,6 procent från jämförelseperioden.

Provisionsnettot var 450 miljoner euro, dvs. 6 miljoner euro större än ett år tidigare. Provisionsnettot från betalningsrörelsen ökade med 10 miljoner euro, medan provisionsnettot från kapitalförvaltningen minskade med 6 miljoner euro.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 21,5 procent till 252 miljoner euro. Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet var 212 miljoner euro (66). På en del av försäkringsbolagens egetkapitalinstrument tillämpas ett tillfälligt undantag (overlay approach). Förändringarna i verkligt värde på de placeringar som omfattas av det tillfälliga undantaget bokförs i fonden för verkligt värde bland eget kapital. Intäkterna från placeringsverksamheten, totalt 185 miljoner euro, var ungefär lika stora som i fjol. Realisationsvinster bokfördes för 63 miljoner euro (37). OP Gruppens försäkringsbolags totala intäkter från placeringar till verkligt värde var 7,1 procent (0,8). Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen förbättrade resultatet med 23 miljoner euro (18). Värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisik som beror på marknadsförändringar minskade resultatet med 15 miljoner euro från jämförelseperioden.

De övriga rörelseintäkterna ökade från jämförelseperioden med 14 miljoner euro till 35 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade genom försäljningen av företagshälsovårdsrörelsen under det andra kvartalet.

Kostnaderna minskade med 0,2 procent till 953 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 2,1 procent till 404 miljoner euro då pensionskostnaderna minskade. Utvecklingen inverkade på kostnaderna med 91 miljoner euro (110). Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar minskade med 2,5 procent till 127 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan ökade med 15,4 procent till 122 miljoner euro. Ökningen i avskrivningar berodde på de ökade satsningarna på utveckling under de senaste åren. Nedskrivningarna minskade med 19 miljoner euro från jämförelseperioden. De övriga rörelsekostnaderna ökade med

2,3 procent till 421 miljoner euro. EU:s stabilitetsavgift ökade med 14 miljoner euro från jämförelseperioden på grund av en ändring i redovisningssättet. EU:s stabilitetsavgift för hela 2019 är dock mindre än för jämförelseåret.

Resultatförsvagande nedskrivningar på olika resultatposter för krediter och fordringar samt placeringar bokfördes för totalt 45 miljoner euro (17), varav 39 miljoner euro (7) bokfördes för krediter och övriga fordringar. Nedskrivningarna av fordringar ökade till följd av att utlåningen ökade och krediter överfördes mellan olika nedskrivningssteg. De nödlidande fordringarna av krediterna och de övriga fordringarna var små, dvs. 1,1 procent (1,0) av kredit- och garantistocken.

OP Gruppens inkomstskatt för rapportperioden var 81 miljoner euro (91). Den effektiva skattesatsen var 19,6 procent (21,3).

OP Gruppens eget kapital uppgick till 12,3 miljarder euro (11,8). I eget kapital ingick Avkastningsandelar för 3,0 miljarder euro (3,0), av dem bestod 0,2 miljarder euro (0,3) av uppsagda Avkastningsandelar. Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2019 är 3,25 procent. Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelar under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 48 miljoner euro (47). För 2018 betalades räntor för totalt 94 miljoner euro i juni 2019. Fonden för verkligt värde före skatt ökade från årsskiftet med 295 miljoner euro till 301 miljoner euro.

April–juni

Det andra kvartalets resultat före skatt var 218 miljoner euro medan det ett år tidigare var 187 miljoner euro. Resultatet förbättrades av att räntenettet, försäkringsnettot, provisionsnettot och de övriga rörelseintäkterna ökade samt av att kostnaderna minskade. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade och nedskrivningarna av fordringarna ökade.

Intäkterna på totalt 805 miljoner euro ökade från jämförelseperioden med 2,3 procent. Räntenettet ökade från året innan med 4,9 procent till 302 miljoner euro. Försäkringsnettot ökade med 9,3 procent till 165 miljoner euro. Provisionsnettot var 216 miljoner euro, dvs. 4 miljoner euro större än ett år tidigare. Intäkterna från placeringsverksamheten minskade, det tillfälliga undantaget (overlay approach) medräknat, med 2,7 procent till 84 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade från jämförelseperioden med 17 miljoner euro till 26 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade genom försäljningen av företagshälsovårdsrörelsen.

Kostnaderna minskade från jämförelseperioden med 2,3 procent till 488 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 0,8 procent till 208 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade från jämförelseperioden med 5,9 procent till 69 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna minskade med 6,0 procent till 212 miljoner euro. Nedskrivningarna av fordringar, 28 miljoner euro, ökade från jämförelseperioden med 25 miljoner euro. Nedskrivningarna av fordringar ökade till följd av att utlåningen ökade och krediter överfördes mellan olika nedskrivningssteg.

Viktiga händelser i april–juni

OP Andelslag har beslutat kartlägga möjligheterna att sälja fastigheten i Vallgård. Fastigheten i Vallgård ägs av OP Gruppen och omfattar ett kvarter i Vallgård i Helsingfors. Kvarteret blev i sin helhet färdigt 2017. Vid en eventuell försäljning skulle OP Gruppen fortsätta sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal.

OP Gruppen utreder sitt strategiska mål på sikt för en gruppstruktur som ska trygga gruppens fortlöpande framgång. I utredningsarbetet och diskussionerna kring gruppens framtid deltar alla gruppens förvaltningsorgan och arbetet uppskattas vara färdigt under 2020.

Pohjola Sjukhus har preciserat sin strategi och koncentrerar sig i fortsättningen på ortopedi och idrottsklinikverksamhet. Som en del av förändringen sålde Pohjola Sjukhus sin företagshälsovårdsrörelse till Mehiläinen 1.6.2019.

OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar

OP Gruppens centralinstituts förvaltningsråd fastställde OP Gruppens nya strategi vid sitt sammanträde 12.6.2019. OP Gruppen har övergått till en ny strategiprocess där strategin utformas, förnyas och genomförs fortlöpande. Omvärlden och verksamhetsmodellen bedöms systematiskt för att det ska vara möjligt att vid behov göra nya strategiska val och genomföra dem.

Samtidigt fastställde förvaltningsrådet OP Gruppens framtidsvision: "Finlands ledande och attraktivaste finansgrupp" samt detaljerna i visionen. Innehållet i strategin och visionen har byggts upp i samarbete med andelsbankerna, förvaltningen och personalen.

OP Gruppens värden hålls oförändrade. Grunduppgiften formulerades en aning enklare: "Vi främjar våra ägarkunders och vår omvärlds bestående ekonomiska framgång, trygghet och välfärd."

Dessutom godkände förvaltningsrådet OP Gruppens strategiska prioriteringar för 2020:

- Den bästa kundupplevelsen
- Mer nytta för ägarkunderna
- En utmärkt arbetstagarupplevelse
- Intäkterna ska växa snabbare än kostnaderna
- Avkastning på utvecklingen

De årligen preciserade prioriteringarna hjälper oss att nå den gemensamma visionen. De strategiska mätarna fastställs hösten 2019 och mätarna som beskriver hur prioriteringarna fullgörs i samband med årsplanen 2020.

Nedan redovisas mätarna för OP Gruppens strategi som fastställts 2016. Mätarna gäller till slutet av 2019.

OP Gruppens strategiska mål	30.6.2019	31.12.2018	Mål 2019
Kundupplevelse, NPS (Net Promoter Score) (-100–+100)			
Varumärket	30	23	25
Kundmöten	61	61	70
CET1-kapitaltäckning, %	19,5	20,5	22
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, % (12 mån. glidande)	20,4	20,8	22
Kostnader för nuvarande affärsrörelse (12 mån. glidande), milj. €	1 839	1 833	Kostnaderna 2020 på samma nivå som 2015 (1 500)
Ägarkunder, mn	1,95	1,91	2,0

För att stöda genomföringen av strategin och visionen har OP Gruppen inlett en betydande ändring av förfaringsätten. Det nya smidiga förfaringsättet betonar att arbetet är betydelsefullt och baserar sig på självstyrande team. Målet med ändringen av förfaringsättet är att få arbetet att kännas meningsfullare samt att öka välbefinnandet i arbetet och genom det också förbättra kundupplevelsen och effektivisera verksamheten. OP Gruppen har också som mål att med hjälp av den nya verksamhetsmodellen på årsplanet minska centralinstitutskoncernens totala kostnader med 100 miljoner euro fram till slutet av 2019. De åtgärder som genomförts fram till slutet av rapportperioden medför inbesparingar på uppskattningsvis 71 miljoner euro fram till slutet av 2019.

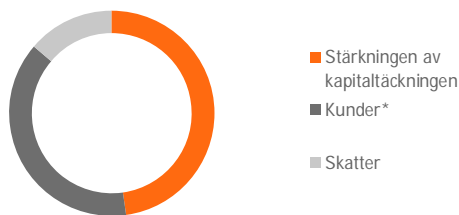
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång

OP Gruppens grunduppgift är att främja ägarkundernas och omvärldens bestående ekonomiska framgång, trygghet och välfärd. OP:s verksamhet bygger på kooperativa värden, en stark kapitaltäckning, kunnig riskhantering och respekt för kunderna. Gruppens värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans.

Användningen av resultatet

Eftersom OP Gruppen är ett kooperativt företag har den inte som mål att maximera vinsten för ägarna, utan att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna behöver. Gruppen använder den gemensamma framgången för ägarkundernas bästa i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt för att upprätthålla och utveckla betjäningförmågan.

Uppskattning av hur OP Gruppens rörelseresultat för rapportperioden används då det fastställts efter räkenskapsperiodens slut:

*) Kunder = OP-bonus, rabatter och räntor på ägarkundernas placeringar

OP Gruppen behöver en stark kapitaltäckning såväl för att framgångsrikt genomföra sin grunduppgift som för att uppfylla de ökande myndighetskraven. En betydande del av rörelseresultatet används för att stärka kapitaltäckningen. Det här betyder att gruppen måste vara effektiv och ha resultatkapacitet också i fortsättningen.

En betydlig del av resultatet återbetalas till ägarkunderna genom OP-bonus och andra förmåner och rabatter. I enlighet med grundprincipen för kooperativa företag ska nyttan fördelas i proportion till hur mycket varje medlem anlitar andelslagets tjänster. Förmånshelheten består av OP-bonus som samlas för nästan alla ärenden i proportion till mängden ärenden samt av förmåner och rabatter på banktjänster, försäkringar samt tjänster för sparande och placering. Dessutom erbjuds vissa tjänstekoncept endast till ägarkunder. Ägarkunderna kan också placera i sin andelsbank via Avkastningsandelar. På Avkastningsandelarna betalas en årlig ränta som utgör bankernas vinstutdelning.

Mått enligt de skatter som OP Gruppen betalar för resultatet är den en av de största skattebetalarna i Finland. Genom att betala skatten i Finland främjar OP hela Finlands framgång.

Kundrelationer och kundförmåner

OP Gruppens ägarkunder ökade under januari–juni med 42 000 till 1,95 miljoner.

Vid slutet av juni översteg antalet bankkunder 3,6 miljoner (3,6). Antalet privatkunder var 3,3 miljoner (3,3) och antalet företagskunder 0,3 miljoner (0,3).

Antalet gemensamma kunder inom bank- och försäkringsrörelsen ökade med 28 000 till över 1,8 miljoner under januari–juni.

Vid slutet av juni uppgick andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelsbankernas Avkastningsandelar och medlemsandelar till totalt 3,2 miljarder euro (3,2).

Andelsbankernas ägarkunder samlar OP-bonus för sina bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsärenden. Värdet av den nya bonus som samlats i januari–juni var totalt 129 miljoner euro (113). Under motsvarande period i fjol användes bonus för bank- och kapitalförvaltningstjänster för totalt 57 miljoner euro (56) samt för försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter för 61 miljoner euro (58).

Ägarkundernas nytta av det rabatterade priset på paketet med dagliga hushållsbanktjänster uppgick till 16 miljoner euro (15)

under rapportperioden. Ägarkunderna beviljades 34 miljoner euro (33) i koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar. Dessutom köpte, sålde och bytte ägarkunderna andelar i de flesta fonder utan separata kostnader. Förmånens värde var 3 miljoner euro (3).

Ovan nämnda OP-bonus och kundförmåner uppgick totalt till 182 miljoner euro (164), dvs. 30,5 procent av OP Gruppens resultat före skatt och beviljade förmåner (27,8).

Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelar under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 48 miljoner euro (47). Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2019 är en ränta på 3,25 procent (3,25).

Företagsansvar

Företagsansvaret är en fast del av OP Gruppens affärsrörelse och strategi. Inom vårt arbete kring företagsansvaret beaktar gruppen det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret. OP Gruppens mål inom företagsansvaret är att vara en föregångare inom branschen i Finland. OP har förbundit sig till att iaktta de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorrupcion i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har sedan 2009 förbundit sig att iaktta FN:s principer för ansvarsfull placering.

OP Gruppens mål för att främja mångfalden är att det ska finnas minst 40 procent av vardera könet i bestämda chefsuppdrag. Vid slutet av juni var kvinnornas andel 25 procent (24).

Viktiga händelser i april–juni

OP beviljade i maj en kund det första lånet som är bundet till företagsansvarsmål. Lånet beviljades Nokian Renkaat Oyj och det hade beloppet 100 miljoner euro. Lånets marginal ökar eller minskar beroende på hur väl Nokian Renkaat når de tre målen för företagsansvar.

OP och Finnfund offentliggjorde i juni planerna på att grunda Finlands första globala hållbarhetsfond som placerar på tillväxtmarknaden. Fonden OP Finnfund Global Impact Fund I bidrar på ett mätbart sätt till att uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling.

OP är huvudsamarbetspartner för den riksomfattande Ekonomikunskapsstävlingen. I tävlingen deltog i april cirka 25 000 niondeklassare, och finalen ordnades i Vallgård i Helsingfors 23.5.2019. Under våren 2019 främjade OP ekonomikunskaperna för 6 000 yrkesstuderande i samarbete med Ekonomi och ungdom TAT genom yrkesskolturnén Mun elämä, mun työ (Mitt liv, mitt arbete). Främjandet av de ungas förmåga att förstå finansiell information är en viktig del av OP Gruppens företagsansvar. Under hela året har OP som mål att via sitt ekonomikunskapsarbete nå totalt 60 000 unga.

Via OP:s årliga kampanj Sommarjobb på OP:s bekostnad donerade andelsbanker runt om i Finland sammanlagt nästan 700 000 euro till allmännyttiga föreningar för att sysselsätta unga. Under 2019 erbjöds 1 700 sommararbetsplatser inom tredje sektorn till 15–17-åriga ungdomar för två veckors tid.

Flerkanalstjänster

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler: kontors-, nät-, mobil- och telefons-tjänster. OP-mobilens är kundernas huvudsakliga kanal för skötseln av dagliga ärenden. Personlig kundbetjäning erbjuds på kontor och digitalt. Gruppens mål är att erbjuda branschens bästa kundupplevelse i flera kanaler genom fortlöpande och betydelsefulla möten i alla kanaler.

Mobil- och nättjänster, mn inloggningar	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %
OP-mobilens	141,1	111,6	26,4 %
OP-företagsmobilen	4,5	2,6	72,1 %
Pivo	24,3	14,8	64,6 %
Op.fi	54,5	55,4	-1,6 %
	30.6.2019	31.12.2018	
Siirto-betalning, registrerade kunder	619 780	522 972	18,5 %

Trots att mobil- och nättjänsterna har växt, har OP Gruppen fortfarande landets mest omfattande kontorsnät med 355 kontor (365) runt om i Finland. Det egna kontorsnätet stöds dessutom av ett omfattande nätverk av ombud och partner som är särskilt viktigt vid försäljningen av skadeförsäkringar.

OP Gruppen har stor närvaro i de vanligaste sociala medierna, där den har sammanlagt över 440 000 följare (420 000). Utöver gruppens konton i sociala medier på riksplanet har många andelsbanker egna Facebook-sidor, där de delar publikationer som är avsedda för lokala kunder.

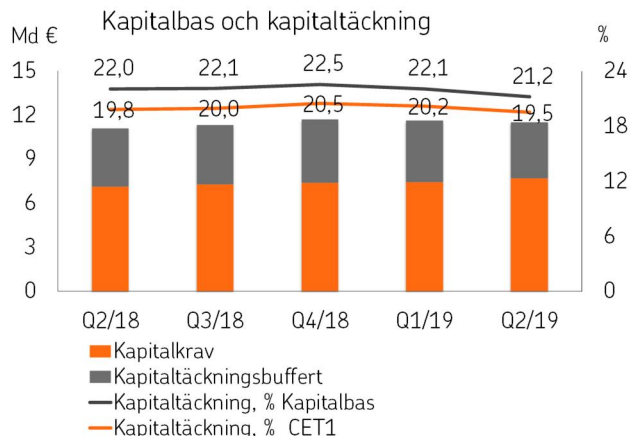
Kapitaltäckning

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

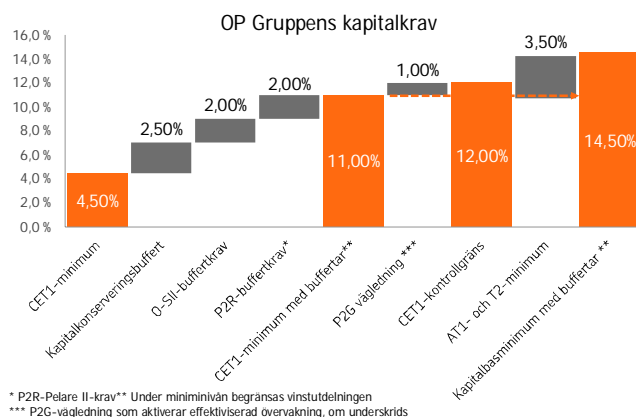
OP Gruppens kapitalbas uträknad enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (konglomeratlagen) överskred lagens minimibelopp med 3,2 miljarder euro (3,7). Kapitalkravet för Bankrörelsen steg till 14,5 procent beräknat på de riskvägda posterna (14,3). Gruppens kapitalbas i förhållande till minimikapitalbaskravet var 137 procent (147). Till följd av bankrörelsens buffertkrav och försäkringsbolagens solvenskrav beskriver minimigränsen för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, 100 procent, den nivå inom vilken konglomeratet kan verka utan myndighetsålägganden på grund av underskridning av buffertar

Kapitaltäckning för kreditinstitut

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning var 19,5 procent (20,5). Nedgången i relationstalet påverkades av att utlåningen och riskvikterna för hushållsexponeringar ökade.

Kapitaltäckningen i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen, O-SII-buffertkravet på 2 procent och ECB:s P2R-krav höjer i praktiken den lägsta gränsen till 14,5 procent för kapitalrelationen och till 11 procent för CET1-kapitaltäckningen.

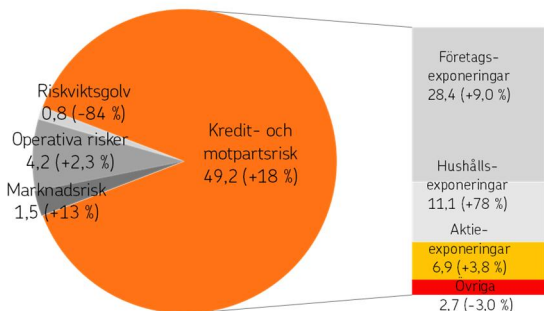

* P2R-Pelare II-krav** Under miniminivån begränsas vinstutdelningen
 *** P2G-vägledning som aktiverar effektiviserad övervakning, om underskrids

Kärnprimärkapitalet i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet var 10,9 miljarder euro (10,7). Kärnprimärkapitalet ökade till följd av bankrörelsens resultat och minskade av att den förväntade förlusten (EL) ökat på grund av ökningen i riskparametrarna. Beloppet av Avkastningsandelarna i kärnprimärkapitalet var 3,0 miljarder euro (2,9).

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick till 55,7 miljarder euro (52,1), vilket är 6,8 procent större än vid slutet av 2018. Den lägsta gränsen för riskvikterna för hushållsexponeringar som ECB fastställt minskade till 0,8 miljarder euro till följd av att hushållsexponeringarna med säkerhet i fastighet ökade. De genomsnittliga riskvikterna för hushållsexponeringarna ökade till följd av att försiktighet lagts till riskparametrarna samt av de riskparameterkoefficienter som ECB fastställt. Kreditstocken med företags- och hushållsexponeringar växte.

Totalt riskvägd exponeringsbelopp 30.6.2019
55,7 md €
(förändring från årets början 6,8 %)

Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 6,4 miljarder euro i riskvägda poster för gruppens interna innehav i försäkringsföretag med en riskvikt på cirka 280 procent.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i juni 2019 att tills vidare inte ställa något kontryckligt buffertkrav för bankerna samt att hålla OP Gruppens systemriskbuffert oförändrad på 2 procentenheter. Enligt det nya beslutet gäller den lägsta gränsen för riskvikten, 15 procent, till slutet av 2020. Till följd av att riskvikterna för bostadskrediter ökat, har Finansinspektionens lägsta gräns för riskvikten ingen väsentlig inverkan på kapitaltäckningen.

I de kommande EU-bestämmelserna ingår ett krav som beskriver skuldsättningsgraden, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio). Bruttosoliditetsgraden för OP Gruppens bankrörelse är enligt nuvarande tolkningar uppskattningsvis 8,4 procent (8,6) enligt siffrorna vid slutet av rapportperioden. Bruttosoliditetsgraden förbättrades särskilt av en mer omfattande identifiering av icke-bindande limiter vid beräkningen. Enligt utkastet till bestämmelserna är miniminivån 3 procent.

Försäkring

Placeringarnas värdestegring ökade skade- och livförsäkringsbolagens kapitalbas. Å andra sidan minskade räntenedgången kapitalbasen i synnerhet genom att livförsäkringens försäkringsskuld ökade. På motsvarande sätt ökade placeringarnas värdestegring kapitalkravet.

	Skadeförsäkring		Livförsäkring	
	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2019	31.12. 2018
Kapitalbas, mn €*	907	818	1 308	1 297
Kapitalkrav, mn €*	683	621	660	578
Solvensprocent*	133	132	198	225
Solvensprocent (utan beaktande av övergångsbestämmelse)	133	132	158	176

*med beaktande av övergångsbestämmelser

ECB:s tillsyn

OP Gruppen omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn. OP Gruppen underrättades 2.2.2017 om att ECB beslutat att fastställa ett riskviktsgolvet för OP Gruppens hushållsexponeringar. De relevanta lägsta gränser för riskvikter för hushållsexponeringar som ECB fastställt är 15,4 procent för exponeringar med säkerhet i fastighet och 32,7 procent för privatkunders övriga exponeringar.

OP Gruppen fick 25.4.2019 ECB:s beslut om ökning av riskvikterna för hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet. Ökningarna gäller tills vidare, tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts. Beslutet inverkar inte väsentligt på OP Gruppens kapitaltäckning i nuläget, eftersom både det IRBA-riskviktsgolvet som ECB tidigare fastställt och det riskviktsgolvet på 15 procent som Finansinspektionen tidigare fastställt för bolån också är i kraft.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). Det buffertkrav som ECB fastställt och som gäller från 1.3.2019 (P2R) är 2 procent (1,75). Dessutom har ECB som kapitaltäckningsvägledning (P2G) fastställt 1,0 procent. Om gränsen överskrids påverkas t.ex. vinstutdelningen inte av det. Det buffertkrav som fastställts för OP Gruppen är en aning lägre än buffertkravet i snitt för de banker som lyder under ECB:s tillsyn.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. Kravet på OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (MREL) har fastställts till 13,4 miljarder euro, dvs. 27,3 procent, av det totala riskvägda exponeringsbeloppet vid slutet av 2017. OP Gruppens MREL-relationstal var uppskattningsvis 42 procent vid slutet av rapportperioden. SRB har fastställt OP Gruppens resolutionsstrategi, enligt vilken resolutionsåtgärderna riktas till OP Företagsbanken som är Single Point of Entry.

Riskposition

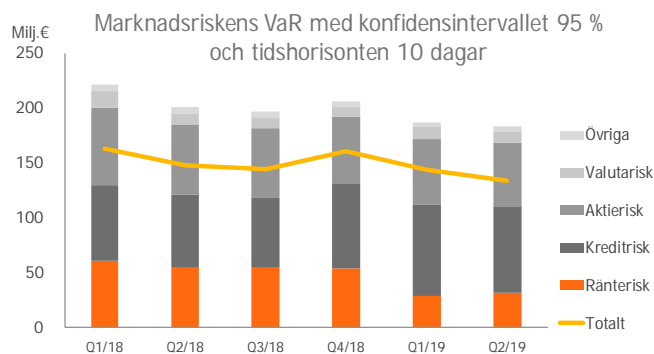
OP Gruppens riskposition har hållits stabil. Riskhanteringsförmågan är stark och tryggar verksamhetsförutsättningarna för gruppens affärsrörelse.

Den goda riskhanteringsförmågan och moderata målrisknivån höll kreditriskpositionen stabil.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god. Under rapportperioden emitterade OP Gruppen långfristiga obligationslån för totalt 2,5 miljarder euro (3,3). Inlåningens andel av kreditstocken har hållits stabil under rapportperioden.

OP Gruppens marknadsrisk sjönk en aning under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter gruppens marknadsrisk, var 134 miljoner euro (160) vid slutet av rapportperioden.

I VaR ingår försäkringsföretagens totala omslutning, trading-funktionen, likviditetsreserven och gruppens treasurys ränteposition.

bruttokostnader för cirka 11 miljoner euro under rapportperioden (2).

Under rapportperioden förstärktes compliance-resurserna ytterligare.

Hushållsbank och Företagsbank

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsrisken.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla.

De operativa riskerna uppskattas i enlighet med målet vara moderata. De realiserade operativa riskerna medförde

	OP Gruppen		Hushållsbank		Företagsbank	
	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2019	31.12.2018
Exponeringar*, md €	116,3	110,1	77,3	74,1	39,0	36,0
exponeringar mot privatkunder, md €	58,1	56,4	56,0	54,5	2,1	1,9
de bästa ratingklasserna**, %	83,0	84,7	85,4	87,0	18,2	17,8
övriga ratingklasser (exklusive fallerande), %	16,3	14,7	13,9	12,3	81,1	81,6
fallerade, %	0,7	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6
fallerande***, md €	0,4	0,4	0,4	0,3	0,0	0,0
exponeringar mot företag, md €	52,0	48,5	19,5	18,1	32,5	30,4
de bästa ratingklasserna**, %	53,1	54,3	37,7	38,3	62,3	63,8
övriga ratingklasser (exklusive fallerande), %	45,9	44,7	60,4	59,9	37,1	35,7
fallerade, %	1,0	1,0	1,9	1,9	0,5	0,5
fallerande***, md €	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1
övriga exponeringar, md €	6,3	5,2	1,8	1,5	4,5	3,7
Problemfordringar****, md €	3,2	3,1	2,9	2,9	0,2	0,1
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	3,4	3,4	4,4	4,5	0,8	0,6
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,1	1,0	1,4	1,3	0,5	0,4
Presterande exponeringar med anstånd av kredit- och garantistocken, %	2,3	2,4	3,0	3,2	0,3	0,2
Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	66,9	69,5	68,8	71,1	41,4	36,6

*I exponeringarna ingår inte OP Gruppens kreditinstitut jämte dotterföretag eller egetkapitalinstrument. Talen för jämförelseperioden har justerats i enlighet med nuvarande uppföljning.

**För privatkunder avtal i ratingklasserna A+–B-, för företagskunder exponeringar i ratingklasserna 1–5,5 (IG)

***För privatkunder avtal i ratingklassen F, för företagskunder exponeringar i ratingklasserna 11–12

****Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och exponeringar med anstånd på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Presterande exponeringar med anstånd är nödlidande fordringar på provtid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som problemfordringar.

Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter förlustreserver och annan kreditriskreducering. Kapitalbasen som täcker exponeringar uppgick till 11,7 miljarder euro (11,4).

De viktigaste branscherna för exponeringar mot företag och bostadssammanslutningar	30.6.2019	31.12.2018**
Uthyrning och förvaltning av bostäder*, %	18,7	18,3
Tjänster, %	10,8	10,1
Uthyrning och förvaltning av övriga fastigheter, %	9,9	10,0
Övriga branscher, %	60,6	61,6
Totalt, %	100	100

*Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 94,3 procent exponeringar i bostadssammanslutningar och 10,2 procent exponeringar med garantier från offentlig sektor.

**Talen för jämförelseperioden har justerats i enlighet med nuvarande uppföljning.

Ränterisken för segmentet Hushållsbank mätt med effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet under 12 månader var vid slutet av juni -36 miljoner euro (-96). Ränteintäktsrisken beräknas enligt en ny modell för en tidsperiod på ett år, som fås genom att summan av ränteintäktsrisken för de tre följande åren divideras med tre. Jämförelseuppgiften har beräknats som effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet för de följande 12 månaderna.

OP Gruppen förvaltade vid slutet av juni insättningar som omfattas av insättningsgarantin för ett totalbelopp på 37,7 miljarder euro (36,0). Ur insättningsgarantifonden ersätts högst 100 000 euro till varje kund i OP Gruppen.

Försäkring

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av de förväntade livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som används för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 44 miljoner euro (45). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 26 miljoner euro (23).

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 55 miljoner euro (50) vid slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringssportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil.

Livförsäkring

De centralaste riskerna i livförsäkringen är marknadsriskerna i livförsäkringens placeringstillgångar, räntan som tillämpats vid värderingen av försäkringsskulden samt att de försäkrades förväntade livslängd växer snabbare än beräknat.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden med 27 miljoner euro (26). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 32 miljoner euro (29).

Det finns en buffert för placeringsriskerna och riskerna i anslutning till förändringen i kundbeteendet i de separata försäkringsbestånd som överförts från Suomi-bolaget. Bufferten räcker till för att täcka en betydande negativ avkastning på placeringstillgångarna i de separata bestånden varefter OP Gruppen bär riskerna för bestånden. Buffertarna uppgick till totalt 333 miljoner euro (289) vid slutet av juni.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 62 miljoner euro (56) vid slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringssportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats med räntederivat. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Den väsentligaste marknadsriskfaktorn är hur förändringar i kreditspreaderna påverkar värdet av skuldebrev i likviditetsreserven.

Marknadsrisken i relation till marknadsvärdet av skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) förblev stabil under rapportperioden. Inga betydande förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariot. Till följd av marknadsupplåning som förfallit till betalning minskade likviditetsreserven från årsskiftet med 1,4 miljarder euro till 20,6 miljarder euro.

OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av juni 151 procent (143).

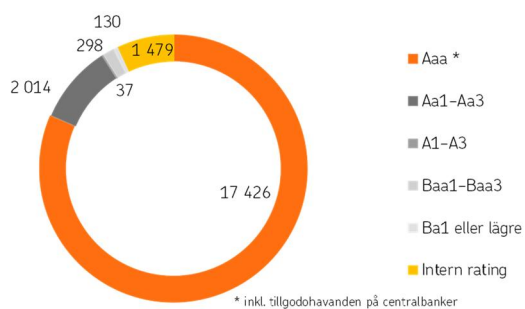
Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Bestämmelserna ställer inte ännu upp något minimikrav för NSFR-relationstalet. OP Gruppens NSFR-relationstal uppgick vid slutet av maj till 112 procent (111) enligt de nuvarande tolkningarna.

Likviditetsreserv

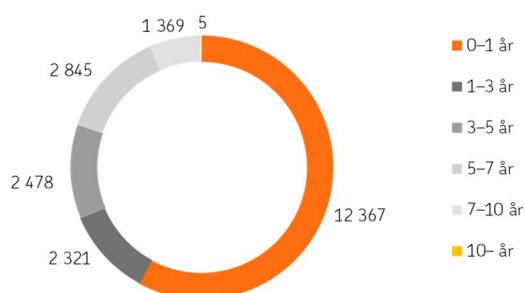
Md €	30.6.2019	31.12.2018	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	10,8	12,2	-11,9
Skuldebrev som godtas som säkerhet	8,8	9,2	-4,4
Totalt	19,6	21,4	-8,7
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,8	1,3	38,4
Likviditetsreserven till marknadsvärde	21,4	22,7	-5,9
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,8	-0,7	13,0
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	20,6	22,0	-6,5

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 30.6.2019, mn €

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 30.6.2019, mn €

Rating

30.6.2019

Ratinginstitut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Stabila	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Företagsbanken Abp har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service (Nordics) AB. Vid bedömningen av OP Företagsbankens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens finansiella ställning.

Ratingarna ändrades inte under rapportperioden.

Segmentens resultat

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner) och Försäkring (Försäkringsrörelse). Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Försäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet "Övrig rörelse". Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut.

Hushållsbank

- Resultatet före skatt var 94 miljoner euro (121).
- Intäkterna ökade med 1,4 procent. Räntenettet ökade från jämförelseperioden med 4,8 procent och provisionsnettot med 4,2 procent.
- Kostnaderna ökade med 2,0 procent till 594 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 4,7 procent på grund av stabilitetsavgiften, utvecklingskostnaderna och volymökningen.
- Utlåningen ökade på ett år med 4,7 procent och inlåningen med 8,0 procent.
- Nedskrivningarna var 26 miljoner euro (12). De nödlidande fordringarna uppgick till 1,4 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande utvecklingsåtgärder inom segmentet Hushållsbank gällde förnyelsen av system för betalning och finansiering, såsom utvecklingen av den digitala bolånetjänsten.

Nyckeltal

Mn €	1–6/2019	1–6/2018	Förändring, %	1–12/2018
Räntenetto	457	436	4,8	886
Provisionsnetto	356	342	4,2	677
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-14	0		9
Övriga intäkter	21	32	-32,6	62
Intäkter totalt	820	810	1,4	1 635
Personalkostnader	222	223	-0,5	225
Avskrivningar och nedskrivningar	23	26	-12,1	84
Övriga rörelsekostnader	349	333	4,7	678
Kostnader totalt	594	583	2,0	987
Nedskrivningar av fordringar	-26	-12	-	33
OP-bonus till ägarkunder	-107	-93	-	-194
Resultat före skatt	94	121	-22,8	421
Kostnads-intäktrelation, %	72,4	72,0	0,4*	60,4
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	1,4	1,4	0,0*	1,3
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,19	0,26	-0,07*	0,43
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,41	0,47	-0,05*	0,63
Mn €				
Uttagna bolån	3 759	3 777	-0,5	7 633
Uttagna företagskrediter	1 438	1 191	20,8	2 335
Förmedlade bostads- och fastighetsaffärer, st.	5 552	5 958	-6,8	12 158
Md €	30.6.2019	30.6.2018	Förändring, %	31.12.2018
Utlåning				
Bolån	39,1	38,0	2,8	38,6
Krediter till företag	7,8	7,3	6,3	7,4
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	19,9	18,4	8,2	19,1
Utlåning totalt	66,8	63,8	4,7	65,0
Garantier	0,7	0,6	17,4	0,6
Inlåning				
Daglig- och betalningsrörelseinsättningar	35,3	32,2	9,5	32,6
Placeringsinsättningar	18,8	17,8	5,3	18,1
Inlåning totalt	54,0	50,0	8,0	50,8

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutskoncernen.

Utlåningen ökade på ett år med 4,7 procent till 66,8 miljarder euro. Nya bolån togs under det första halvåret ut i samma takt som under jämförelseperioden. Bolänestocken ökade på ett år med 2,8 procent till 39,1 miljarder euro. Kundernas intresse för att skydda bolån och krediter till bostadssammanslutningar mot olika risker fortsätter. Av privatkundernas bolån var 22,7 procent (20,1) ränteskyddade vid slutet av rapportperioden.

Företagskreditstocken ökade kraftigt trots att den ekonomiska tillväxten gradvis saktade in. Den ökade med 6,3 procent till 7,8 miljarder euro på ett år. Studielänestocken har vuxit snabbt efter studiestödsreformen i augusti 2017. Vid slutet av juni var studielänestocken 1,5 miljarder euro, vilket innebär en tillväxt på 20 procent på ett år.

Inlåningen ökade på ett år med 8,0 procent till 54,0 miljarder euro. Tillväxten består av såväl daglig- och betalningskonton som placeringsinsättningar.

Det totala antalet spar- och placeringskunder ökade under rapportperioden med nästan 31 000 och uppgick vid slutet av juni till cirka 826 000.

I maj förnyade OP-Fastighetscentralen sitt varumärke till OP Hem och lanserade en ny digital säljtjänst. Tjänsten fick ett positivt bemötande. Under de två senaste åren har OP Hems verksamhet förnyats kraftigt bland annat genom att lansera webbtjänsten OP Hem.

De bostads- och fastighetsaffärer som OP Hem förmedlade minskade med 6,8 procent från jämförelseperioden.

OP har deltagit i utvecklingen av en plattform för digitala bostadsaffärer (DIAS). Den byggs upp i samarbete mellan banker, fastighetsförmedlingsbranschen, teknikföretag och myndigheter. Digitaliseringen av bostadsaffärerna inleddes i början av 2019 och framskrider stegvis. De första digitala bostadsaktieaffärerna gjordes via en andelsbank och OP Hem i juni.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt var 94 miljoner euro (121). Räntenettet ökade med 4,8 procent till 457 miljoner euro (436) till följd av att utlåningen ökade och kostnaderna för upplåningen minskade. Provisionsnettot ökade med 4,2 procent till 356 miljoner euro (342). Nettointäkterna från placeringsverksamheten och övriga intäkter minskade från jämförelseperioden. Intäkterna ökade totalt med 1,4 procent.

Kostnaderna ökade med 2,0 procent till 594 miljoner euro (583). Personalkostnaderna minskade med 0,5 procent till 222 miljoner euro (223). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 4,7 procent till 349 miljoner euro (333). På grund av en ändring i redovisnings sättet ökade de övriga rörelsekostnaderna av EU:s stabilitetsavgift som ökade med 7 miljoner euro från jämförelseperioden. EU:s stabilitetsavgift för hela 2019 är dock mindre än för jämförelseåret. De övriga rörelsekostnaderna ökade också av satsningarna på utveckling och volymtillväxt, vilka ökade ICT-kostnaderna med 8 miljoner euro. Kostnads-intäcksrelationen var 72,4 procent (72,0).

Nedskrivningarna av fordringar ökade till 26 miljoner euro (12). De nödlidande fordringarna uppgick till 1,4 procent (1,3) av kredit- och garantistocken.

Företagsbank

- Resultatet före skatt var 139 miljoner euro (211).
- Intäkterna minskade med 9,6 procent. Räntenettot ökade från jämförelseperioden med 9,1 procent och provisionsnettot minskade med 21,5 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 41,9 procent på grund av ändringar i värderingsmodellerna för derivat under början av året, CVA-justeringen och realisationsvinsterna som var mindre än under jämförelseperioden.
- Kostnaderna ökade till 146 miljoner euro (127). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 25,9 procent på grund av att EU:s stabilitetsavgift och ICT-kostnaderna ökade.
- Utlåningen ökade med 10,5 procent och inlåningen minskade med 16,0 procent på ett år. De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade med 7,7 procent från årsskiftet.
- Nedskrivningarna var -14 miljoner euro (5). De nödlidande fordringarna uppgick till 0,5 procent (0,4) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande satsningarna inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning.

Nyckeltal

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %	1-12/2018
Räntenetto	185	169	9,1	350
Provisionsnetto	56	72	-21,5	130
Nettointäkter från placeringsverksamhet	52	90	-41,9	165
Övriga intäkter	15	10	53,2	20
Intäkter totalt	308	340	-9,6	664
Personalkostnader	39	42	-6,6	45
Avskrivningar och nedskrivningar	10	8	25,8	21
Övriga rörelsekostnader	97	77	25,9	166
Kostnader totalt	146	127	15,1	232
Nedskrivningar av fordringar	-14	5	-382,2	-12
OP-bonus till ägarkunder	-8	-7	-	-14
Resultat före skatt	139	211	-34,0	408
Kostnads-intäktrelation, %	47,6	37,3	10,2*	34,9
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,5	0,6	-0,1*	0,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,79	1,24	-0,44*	1,43
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,84	1,28	-0,44*	1,47
Md €	30.6.2019	30.6.2018	Förändring, %	31.12.2018
Utlåning				
Krediter till företag	14,0	13,1	6,8	13,8
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	9,2	7,9	16,5	8,5
Utlåning totalt	23,2	21,0	10,5	22,3
Inlåning	10,3	12,2	-15,6	11,2
Förvaltade medel (brutto)				
Placeringsfonder	24,3	24,4	-0,6	22,7
Institutionella kunder	22,2	23,4	-5,8	21,5
Private Banking	9,2	8,1	14,5	7,6
Förvaltade medel totalt (brutto)	55,7	55,9	-0,4	51,8
Mn €	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %	1-12/2018
Nettoförsäljning				
Private Banking-kunder	3	44	-92,9	67
Institutionella kunder	-144	84	-271,7	363
Nettoförsäljning totalt	-141	128	-210,3	430

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Företagsbank består av bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Segmentet omfattar OP Företagsbanken Ab:s bankrörelse, OP Kapitalförvaltning Ab, OP-Fondbolaget Ab och OP Kiinteistösijoitus Oy.

Utlåningen ökade på ett år med 10,5 procent till 23,2 miljarder euro. Inlåningen minskade på ett år med 15,6 procent till 10,3 miljarder euro.

De mest betydande utvecklingssatsningarna inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av system för betalning, finansiering och kapitalförvaltning. Under rapportperioden utvidgades tjänsten OP Bilfinansiering också till bilaffärer mellan konsumenter. OP Bilfinansiering beviljas av OP Företagsbanken Ab. Efterfrågan på ränteskydd och strukturerade placeringsprodukter ökade från jämförelseperioden.

I april erbjöd OP sina kunder möjlighet att börja ta emot SEPA-expressbetalningar i realtid från andra finansiella institut inom det gemensamma eurobetalningsområdet.

Det negativa sentimentet på placeringsmarknaden i slutet av 2018 kändes av ännu i början av 2019 och minskade efterfrågan på kapitalförvaltningsprodukter. Rapportperiodens nettoförsäljning var -141 miljoner euro och minskade klart från jämförelseperioden. De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade med 7,7 procent från årsskiftet till 55,7 miljarder euro. I de förvaltade medlen ingick medel från företag som hör till OP Gruppen för cirka 11 miljarder euro (11).

Antalet fondandelsägare i OP-fonderna ökade under rapportperioden med cirka 23 000 brutto till 801 000 andelsägare. OP-fondernas Morningstar-klassificering var 3,0 (3,0).

Placerarnas intresse för ansvarsfulla placeringar i fonder har varit på uppgång. Under rapportperioden offentliggjorde OP och Finnfund planerna på att grunda Finlands första globala hållbarhetsfond som placerar på tillväxtmarknaden. Fonden OP Finnfund Global Impact Fund I bidrar på ett mätbart sätt till att uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Företagsbanks resultat före skatt var 139 miljoner euro (211). Intäkterna uppgick till 308 miljoner euro (340) och kostnaderna till 146 miljoner euro (127).

Kostnads-intäktsrelationen försvagades till 47,6 procent (37,3). Räntenettet växte med 9,1 procent till 185 miljoner euro främst till följd av att utlåningen ökat.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto var 56 miljoner euro (72). Provisionsnettot från kapitalförvaltningsrörelsen utgjorde 0,17 procent av bruttot av de förvaltade medlen. Minskningen i övrigt provisionsnetto beror främst på OP Gruppens interna debiteringar.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %
Fonder	51	52	-1,8
Kapitalförvaltning	8	11	-30,1
Övriga	-2	9	-121,3
Totalt	56	72	-21,5

Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 41,9 procent till 52 miljoner euro. Jämförelseperiodens nettointäkter från placeringsverksamheten ökade till följd av en enskild realisationsvinst på 15 miljoner euro. CVA-justeringen försvagade resultatet med 7 miljoner euro, medan det under jämförelseperioden förbättrade resultatet med 8 miljoner euro. Ändringar i värderingsmodellerna för derivat under början av året minskade nettointäkterna från placeringsverksamheten med 24 miljoner euro.

Kostnaderna ökade till 146 miljoner euro (127). Personalkostnaderna minskade med 6,6 procent till 39 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 25,9 procent till 97 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 14 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade av satsningarna på utveckling. På grund av en ändring i redovisningssättet ökade de övriga rörelsekostnaderna dessutom av EU:s stabilitetsavgift som ökade med 7 miljoner euro från jämförelseperioden. EU:s stabilitetsavgift för hela 2019 är dock mindre än för jämförelseåret.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till -14 miljoner euro (5). De nödlidande fordringarna uppgick till 0,5 procent (0,4) av kredit- och garantistocken.

Försäkring

- Resultatet före skatt var 192 miljoner euro (140), och det förbättrades av att realisationsvinsterna från placeringsverksamheten ökade.
- Premieintäkterna från skadeförsäkring minskade med 0,9 procent (utan affärsrörelsen i Baltikum, som såldes 2018, ökade premieintäkterna med 3,6 procent).
- Intäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 111 miljoner euro (60). Nettointäkterna från placeringar värderade till verkligt värde var i skadeförsäkring 51 miljoner euro (14) och i livförsäkring 31 miljoner euro (24).
- Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 92,5 (91,9) och den operativa riskprocenten 64,4 (64,4). Den operativa omkostnadsprocenten var 28,2 (27,4).
- De fondanknutna försäkringsbesparingarna i livförsäkring ökade från årsskiftet med 8 procent till 10,6 miljarder euro (9,8).
- Utvecklingsåtgärder riktades till de elektroniska tjänsterna och förnyelsen av bassystem.

Nyckeltal

Mn €	1–6/2019	1–6/2018	Förändring, %	1–12/2018
Premieintäkter	726	733	-0,9	1 466
Försäkringsersättningar	459	460	-0,2	917
Livförsäkringens riskrörelse	15	15	-0,1	29
Försäkringsnetto	283	289	-2,1	578
Livförsäkringens provisionsnetto	51	58	-12,1	115
Skadeförsäkringens provisionsnetto	-23	-28	-	-50
Hälsa och välbefinnande, provisionsnetto	4	5	-5,9	11
Provisionsnetto	33	35	-7,0	75
Nettointäkter från placeringsverksamhet	178	80	121,7	63
Övriga nettointäkter	8	-2	-	14
Intäkter totalt	502	402	24,8	730
Personalkostnader	70	63	11,1	127
Avskrivningar och nedskrivningar	28	40	-29,9	89
Övriga rörelsekostnader	136	131	4,0	263
Kostnader totalt	234	233	0,1	480
OP-bonus till ägarkunder	-9	-9	0,7	-18
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-67	-20	232,5	29
Resultat före skatt	192	140	37,5	260
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	1,34	0,95	0,39*	0,96
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,40	1,01	0,39*	1,02
Operativ totalkostnadsprocent (sf)	92,5	91,9		92,0
Operativ riskprocent (sf)	64,4	64,4		64,5
Operativ omkostnadsprocent (sf)	28,2	27,4		27,4
Operativ driftskostnadsprocent (lf)	41,6	32,7		36,4

sf = skadeförsäkring, lf = livförsäkring

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Försäkring består av skade- och livförsäkring samt hälso- och välbefinnanderörelsen. Till segmentet hör Pohjola Försäkring Ab, A-Försäkring Ab, Försäkringsaktiebolaget Europeiska och OP-Livförsäkrings Ab samt Pohjola Sjukhus Ab.

OP Gruppen tog i bruk varumärket Pohjola i skadeförsäkringsrörelsen 1.6.2019, då OP Försäkring Ab:s firma ändrades till Pohjola Försäkring Ab. Samtidigt ändrades Pohjola Hälsa Ab:s firma till Pohjola Sjukhus Ab.

Marknadsandelarna i försäkringsbranschen 2018 offentliggjordes 13.5.2019. Enligt statistiken som offentliggjordes av Finans

Finland har marknadsandelen för OP:s skadeförsäkring ökat till 33,6 procent (33,0).

De mest betydande utvecklingsåtgärder riktades till utvecklingen av elektroniska tjänster och köptjänster, konvertering av det separata individuella livförsäkringsbeståndet till det nya systemet för skötsel av försäkringar samt den pågående förnyelsen av skadeförsäkringens bassystem. För fordonsförsäkringarna lanserades en ny 24/7-skadejour för skötsel av kaskokador. Placeringsobjekten som kan anslutas till fondanknutna försäkringar utvecklades aktivt, och på marknaden emitterades bl.a. nya strukturerade lån som togs väl emot.

Till följd av den goda utvecklingen i tillgångsvärdena ökade de fondanknutna försäkringsbesparingarna från årsskiftet med 8 procent till 10,6 miljarder euro (9,8). Nettoförsäljningen av fondanknutna försäkringar var -41 miljoner euro (197).

Pohjola Sjukhus har preciserat sin strategi och koncentrerar sig i fortsättningen på ortopedi och idrottsklinikverksamhet. Som en del av förändringen sålde Pohjola Sjukhus sin företagshälsovårdsrörelse till Mehiläinen 1.6.2019.

Kunderna har varit nöjda med betjäningen vid Pohjola Sjukhus. NPS-talet som operationspatienterna gett var i januari-juni 97 (97).

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt var 192 miljoner euro (140).
Försäkringsnettot var 283 miljoner euro (289).

Skadeförsäkringens premieintäkter

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %
Privatkunder	406	391	3,7
Företagskunder	321	309	3,6
Baltikum	-	32	-
Totalt	726	733	-0,9

I skadeförsäkringen ökade premieintäkterna från både privat- och företagskunderna. Premieintäkterna ökade med totalt 3,6 procent utan den sålda affärsrörelsen i Baltikum, som ingick i jämförelseperioden.

Utan siffrorna för Baltikum ökade försäkringsersättningarna med 4,1 procent. Under januari-juni registrerades 40 (57) nya storskador på egendom och verksamhet, vilkas skadekostnad för egen räkning var totalt 38 miljoner euro (57). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i ersättningsansvaret för de lagstadgade pensionerna försvagade resultatet med 1 miljon euro (6).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren försvagade det försäkringstekniska bidraget med 1 miljon euro. Under jämförelseperioden förbättrade däremot förändringarna det försäkringstekniska bidraget med 16 miljoner euro. Skadeförsäkringens operativa riskprocent exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 64,4 (64,4).

Provisionsnettot minskade med 7,0 procent till 33 miljoner euro.

Intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-6/2019	1-6/2018
Verkligt värde via övrigt totalresultat	70	60
Verkligt värde via resultatet	237	36
Upplupet anskaffningsvärde	0	6
Livförsäkringsposter*	-125	-19
Upplösning av diskontering (sf)	-14	-14
Intresseföretag	11	11
Nettointäkter från placeringsverksamhet	178	80
Tillfälligt undantag	-67	-20
Totalt	111	60

*Omfattar räntegottgörelser på kunders försäkringsbesparingar, förändringar i räntekompletteringar och övriga försäkringstekniska poster samt förändringar i verkligt värde av fondanknutna placeringar och placeringar i de separata balansräkningarna.

Resultatet ökade av intäkterna från placeringsverksamheten, som med beaktande av det tillfälliga undantaget var 111 miljoner euro (60). Realisationsvinsterna från placeringar uppgick i skadeförsäkringen till 27 miljoner euro (0) och i livförsäkringen till 28 miljoner euro (-3).

Försäkringsskuldens ränterisk skyddas med räntekompletteringar och räntederivat. Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen förbättrade resultatet med 23 miljoner euro (18). Räntekompletteringarna av försäkringsskulderna utan de separata balansräkningarna var vid rapportperiodens slut 414 miljoner euro (364). Av räntekompletteringarna utgjorde 21 miljoner euro (68) kortfristiga räntekompletteringar.

Kostnaderna ökade med 0,1 procent till 234 miljoner euro. I jämförelseperioden ingår rörelsekostnader på 6,5 miljoner euro för affärsrörelsen i Baltikum, som såldes 2018. Skadeförsäkringens operativa omkostnadsprocent, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 28,2 (27,4).

Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 92,5 (91,9). De operativa nyckeltalen innehåller inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp.

Placeringsverksamheten

Nyckeltal för skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Mn €	1-6/2019	1-6/2018
Nettointäkter från placeringar, mn €*	51	14
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	6,7	0,7
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,5	1,5
	30.6.2019	31.12.2018
Placeringsbestånd, mn €	3 860	3 730
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	92	94
Fordringar med rating A, minst, %	62	62
Modifierad duration, %	4,5	4,3

*Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Nyckeltal för livförsäkringens placeringsverksamhet*

Mn €	1-6/2019	1-6/2018
Nettointäkter från placeringar, mn €	31	24
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	7,6	0,9
Ränteplaceringarnas Running Yield, %	1,4	1,4
	30.6.2019	31.12.2018
Placeringsbestånd, mn €	3 653	3 644
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	88	95
Fordringar med rating A, minst, %	63	66
Modifierad duration, %	4,2	4,1

*utan de separata balansräkningarna

**Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor. De separata balansräkningarna ingår inte i nettointäkterna från placeringarna.

Övrig rörelse

Nyckeltal

Mn €	1–6/2019	1–6/2018	Förändring, %	1–12/2018
Räntenetto	-34	-21	-	-48
Provisionsnetto	4	3	33,0	6
Nettointäkter från placeringsverksamhet	22	28	-21,7	21
Övriga rörelseintäkter	298	265	12,6	548
Intäkter totalt	289	274	5,6	527
Personalkostnader	73	84	-13,1	120
Avskrivningar och nedskrivningar	66	56	17,0	131
Övriga rörelsekostnader	161	173	-7,1	339
Kostnader totalt	300	314	-4,3	590
Nedskrivningar av fordringar	1	0	-	1
Resultat före skatt	-10	-40	-	-64

Segmentet Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder de övriga segmenten. Till segmentet hör merparten av OP Andelslag, OP-Tjänster Ab och OP Företagsbanken Abp:s centralbanksfunktioner.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var -10 miljoner euro (-40). Resultatet förbättrades av att de övriga rörelseintäkterna ökade och att kostnaderna minskade. Intäkterna ökade med 5,6 procent till 289 miljoner euro.

Räntenettet för segmentet Övrig rörelse var -34 miljoner euro (-21). Kostnaderna för marknadsupplåningen och likviditeten försvagade räntenettet från jämförelseperioden. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade med 21,7 procent till 22 miljoner euro. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade till följd av att realisationsvinsterna minskat med 12 miljoner euro.

De övriga rörelseintäkterna ökade med 12,6 procent till 298 miljoner euro till följd av att OP Gruppens interna debiteringar ökat.

Kostnaderna i segmentet Övrig rörelse minskade från jämförelseperioden med 4,3 procent till 300 miljoner euro. Personalkostnaderna minskade med 13,1 procent till 73 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 17,0 procent till 66 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan ökade med 44,1 procent till 62 miljoner euro. Ökningen i avskrivningar berodde på de ökade satsningarna på utveckling under de senaste åren. Nedskrivningarna minskade med 9 miljoner euro från jämförelseperioden.

De övriga rörelsekostnaderna minskade med 7,1 procent till 161 miljoner euro sedan ICT-kostnaderna minskat med 11 miljoner euro.

Snittmarginalen för OP Gruppens skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor, TLTRO-II-upplåningen och säkerställda obligationslån var i juni 17 räntepoäng (14).

De säkerställda obligationslånen rapporteras som en del av segmentet Hushållsbank.

OP Gruppen emitterade i januari–juni långfristiga obligationslån till seniorvillkor för sammanlagt 0,8 miljarder euro. Bland dem emitterades i februari ett grönt obligationslån på 500 miljoner euro utan säkerhet till seniorvillkor på den internationella kapitalmarknaden. Löptiden för lånet är fem år. Det första gröna obligationslånet är riktat till internationella ansvarsfulla institutionella placerare. Medlen som flyter in via lånet riktas till hållbar företagsfinansiering. De näringsgrenar som finansieras är förnybar energi, miljövänligt byggande (green buildings) och hållbar markanvändning med hållbart skogsbruk.

I juni emitterade OP Gruppen det första nya efterställda obligationslånet (senior non-preferred) på 500 miljoner euro. Löptiden för lånet är fem år. Senior non-preferred-obligationslånen täcker det krav på kapitalbasen och nedskrivningsbara skulder (MREL) som resolutionsmyndigheten ställt på OP Gruppen.

Investeringar och tjänsteutveckling

OP Gruppen investerar ständigt i utveckling av sin verksamhet och förbättring av kundupplevelsen. Centralinstitutet och dess dotterföretag svarar för utvecklingen av OP Gruppens tjänster. Av kostnaderna i anslutning till tjänsteutveckling består en betydande del av ICT-investeringar.

OP Gruppens utvecklingskostnader uppgick i januari–juni till 157 miljoner euro (215). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 66 miljoner euro (106) aktiverats.

Närmare information om OP Gruppens investeringar finns i de segmentvisa avsnitten i den här halvårsrapporten.

Personal och ersättningar

Vid slutet av rapportperioden hade OP Gruppen 12 774 anställda (12 066). Antalet anställda var i genomsnitt 12 378 (12 339). Antalet anställda ökade på grund av att personal rekryterats till försäljning och kundbetjäning samt att hyrd arbetskraft inkontrakterats. Sommarpraktikanterna ökar också antalet anställda under rapportperioden.

Antal anställda vid rapportperiodens slut

	30.6.2019	31.12.2018
Hushållsbank	7 875	7 515
Företagsbank	919	780
Försäkring	2 130	1 872
Övrig rörelse	1 850	1 899
Totalt	12 774	12 066

Under rapportperioden gick 136 personer (152) i pension från OP Gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 62,1 år (61,8).

Ekonomie magister, CIA Sakari Lehtinen (49) har utnämnts till revisionsdirektör för OP Gruppen från och med 1.5.2019. Han rapporterar till OP Gruppens chefsdirektör Timo Ritakallio och OP Andelslags förvaltningsråds revisionskommitté.

OP Gruppen behöll i maj sin ställning som den attraktivaste arbetsgivaren i Universums årliga arbetsgivarprofilenkät som riktas till studerande. Studerande inom de merkantila, juridiska och humanistiska utbildningarna röstade OP till den attraktivaste arbetsgivaren i finansbranschen.

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kortfristiga företagsvisa ersättningar och långfristiga ersättningar på grupplanet. OP Gruppens långfristiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen.

Ett långfristigt ersättningssystem har fastställts för ledningen för 2017–19. Dessutom fortsätter OP Gruppens personalfonds ersättningssystem med ettåriga intjäningsperioder.

Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen. Ersättningssystemet 2017–19 iakttar huvudprinciperna för den föregående treåriga intjäningsperioden.

Som långsiktiga målmätare har OP Andelslags förvaltningsråd uppställt OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelse och ökad användning av digitala tjänster (digital kommunikation). Målen på grupplanet är desamma såväl i ersättningssystemet för ledningen som i OP Gruppens personalfond.

Förvaltningsrådet för OP Gruppens centralinstitut beslöt 12.6.2019 att ersättningssystemet för hela personalen ska förnyas från och med 2020.

Förändringar i OP Gruppens struktur

I OP Gruppens halvårsrapport konsolideras vid slutet av rapportperioden totalt 153 andelsbanker (156) och OP Andelslagskoncernen.

Under rapportperioden minskade antalet andelsbanker genom fusioner av banker.

Mellilän Osuuspankki har fusionerats med Niinijoen Osuuspankki. I samband med fusionen har Niinijoen Osuuspankkis firma ändrats till Niinijokivarren Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 28.2.2019.

Merimaskun Osuuspankki har fusionerats med Åbonejdens Andelsbank. Verkställandet av fusionen registrerades 30.4.2019.

Kalkkisten Osuuspankki har fusionerats med Järvi-Hämeen Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 30.4.2019.

Västra Nylands Andelsbank och Keski-Uudenmaan Osuuspankki har 28.2.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Västra Nylands Andelsbank fusioneras med Keski-Uudenmaan Osuuspankki. I samband med fusionen ändras Keski-Uudenmaan Osuuspankkis firma till Uudenmaan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.9.2019.

Akaan Osuuspankki, Urjalan Osuuspankki och Valkeakosken Osuuspankki har 7.3.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken Akaan Osuuspankki och Valkeakosken Osuuspankki fusioneras med Urjalan Osuuspankki. I samband med fusionen ändras Urjalan Osuuspankkis firma till Etelä-Pirkanmaan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.8.2019.

Sonkajärven Osuuspankki och Ylä-Savon Osuuspankki har 14.3.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Sonkajärven Osuuspankki fusioneras med Ylä-Savon Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.9.2019.

Kannuksen Osuuspankki och Suomenselän Osuuspankki har 18.3.2019 och 13.3.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kannuksen Osuuspankki fusioneras med Suomenselän Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2019.

Pihtiputaan Osuuspankki och Keski-Suomen Osuuspankki har 7.5.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Pihtiputaan Osuuspankki fusioneras med Keski-Suomen Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2019.

Metsämaan Osuuspankki och Humppilan Osuuspankki har 11.6.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Metsämaan Osuuspankki fusioneras med Humppilan Osuuspankki. I samband med fusionen ändras Humppilan Osuuspankkis firma till Humppilan-Metsämaan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.12.2019.

OP Andelslagskoncernens struktur förenklas

OP Gruppens centralinstitutskoncern genomför strukturella juridiska förändringar för att förenkla koncernstrukturen, förtydliga ledandet och lätta på kostnadsstrukturen.

Pohjola Försäkring Ab och Försäkringsaktiebolaget Europeiska har 15.3.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken Försäkringsaktiebolaget Europeiska fusioneras med Pohjola Försäkring Ab. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2019. Fusionen kräver samtycke av Finansinspektionen.

Pohjola Försäkring Ab och A-Försäkring Ab har 29.5.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken A-Försäkring Ab fusioneras med Pohjola Försäkring Ab. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.3.2020. Fusionen kräver samtycke av Finansinspektionen.

OP-Kortbolaget Abp och OP Kundtjänster Ab har 11.6.2019 och 14.6.2019 godkänt en fusionsplan enligt vilken OP Kundtjänster Ab fusioneras med OP-Kortbolaget Abp. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.11.2019.

OP Företagsbanken Abp och Checkout Finland Oy har 18.6.2019 och 11.6.2019 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Checkout Finland Oy fusioneras med OP Företagsbanken Abp. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.12.2019.

OP Andelslag och OP Företagsbanken Abp har 23.4.2019 och 24.4.2019 fattat beslut om ett köp av aktierna i OP Säilytys Oy. Genom aktieköpet förvärvar OP Företagsbanken Abp hela aktiestocken i OP Säilytys Oy av OP Andelslag. Avsikten är att genomföra aktieköpet 31.8.2019. Ägarbytet kräver samtycke av Finansinspektionen.

OP Företagsbanken Abp och OP Säilytys Oy har 24.4.2019 och 23.4.2019 fattat beslut om att överlåta förvarings- och clearingrörelsen samt förvaringsinstitutsrörelsen från OP Företagsbanken Abp till OP Säilytys Oy. Avsikten är att genomföra verksamhetsöverlåtelsen 1.11.2019.

OP Andelslags förvaltning

OP Gruppens centralinstituts (OP Andelslag) ordinarie andelsstämma hölls 20.3.2019.

Till förvaltningsrådet omvaldes följande förvaltningsrådsledamöter som stod i tur att avgå för en treårsperiod som slutar 2022: företagare Leif Enberg, advokat Taija Jurmu, lektor Marja-Liisa Kaakko, professor Petri Sahlström och lektor Mervi Väisänen.

Till nya förvaltningsrådsledamöter valdes verkställande direktör Mika Helin, verkställande direktör Saila Rosas, jord- och skogsbruksföretagare Timo Saukkonen samt företagare Carolina Sandell. Med undantag för Mika Helin och Saila Rosas är de nya ledamöternas mandattid i förvaltningsrådet 2019–2022. Mika Helins mandattid är 2019–2020 och Saila Rosas 2019–2021.

Förvaltningsrådet har sammanlagt 36 ledamöter.

Vid sitt konstituerande möte valde förvaltningsrådet sitt presidium. Till ordförande omvaldes professor i nationalekonomi Jaakko Pehkonen och till vice ordförande lektor i marknadsföring Mervi Väisänen och verkställande direktör Olli Tarkkanen.

Utöver presidiet spelar förvaltningsrådets fem utskott en central roll i förvaltningsrådets arbete. Förvaltningsrådets ordförande är också ordförande för förvaltningsrådets arbetsutskott, ersättningskommittén och nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning. Ordförande för förvaltningsrådets revisionskommitté är EM Riitta Palomäki och ordförande för riskhanteringskommittén är EM, styrelseordförande Arto Ylimartimo.

Andelsstämman beslöt 20.3.2019 att ändra centralinstituts stadgar. Syftet med stadgeändringen är att vid centralinstitutet övergå till en trestegsförvaltning (chefdirektören som arbetar som verkställande direktör – styrelsen – förvaltningsrådet) där centralinstitutet i stället för den nuvarande interna direktionen har en styrelse som består av ledamöter som inte är direktörer vid centralinstitutet. I den nya förvaltningsmodellen ska styrelsen ansvara för beslutsfattandet vid centralinstitutet med undantag av sådana principbeslut som är betydande för hela OP Gruppen, vilka enligt bestämmelserna i stadgarna ska fastställas av förvaltningsrådet. Styrelsen ansvarar dessutom för övervakningen av centralinstitutet. De godkända stadgarna och den förvaltningsmodell som ingår i dem träder i kraft 1.1.2020.

Den ordinarie andelsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor för räkenskapsperioden 2019. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Juha-Pekka Mylén.

Utsikter för återstoden av året

Finansbranschens omvärld har hållit sig rätt gynnsam. De låga räntorna och den dryga likviditeten höjde börskurserna kraftigt i början av året, trots att den geopolitiska osäkerheten och oron för en uppbromsning i världsekonomin kastade sin skugga över marknadssegmentet. Å andra sidan bromsar de låga marknadsräntorna fortfarande upp tillväxten i bankernas räntenetto och försvagar intäkterna från försäkringsbolagens ränteplaceringar.

OP Gruppens resultat före skatt 2019 uppskattas bli mindre än 2018. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna för resultatet ansluter sig till förändringarna i ränte- och placeringsmiljön, tillväxttakten

på marknaden, förändringarna i konkurrensläget samt nedskrivningarna.

Alla prognoser och bedömningar i den här halvårsrapporten grundar sig på rådande uppfattning om den ekonomiska utvecklingen. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Mn €	Not	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Räntenetto	3	587	569	302	288
Försäkringsnetto	4	274	278	165	151
Provisionsnetto	5	450	444	216	212
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	252	208	96	128
Övriga rörelseintäkter		35	21	26	9
Intäkter totalt		1 598	1 520	805	788
Personalkostnader		404	413	208	209
Avskrivningar och nedskrivningar		127	131	69	65
Övriga rörelsekostnader	7	421	412	212	225
Kostnader totalt		953	956	488	500
Nedskrivningar av fordringar	8	-39	-7	-28	-3
OP-bonus till ägarkunder		-124	-109	-60	-57
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-67	-22	-12	-41
Resultat före skatt		415	425	218	187
Inkomstskatter		81	91	40	38
Periodens resultat		334	335	177	149
Fördelning:					
Periodens resultat hänförligt till ägarna		331	331	176	148
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		3	4	2	1
Periodens resultat		334	335	177	149

Rapport över totalresultat

Mn €	Not	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Periodens resultat		334	335	177	149
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-25	38	-17	23
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		153	-80	70	-28
Säkring av kassaflöde		149	13	79	18
Tillfälligt undantag (overlay approach)		66	22	10	41
Omräkningsdifferenser		0	0	0	0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		5	-8	3	-5
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		-31	16	-14	6
Säkring av kassaflöde		-30	-3	-16	-4
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-13	-4	-2	-8
Periodens totalresultat		609	329	292	192
Fördelning av totalresultat:					
Periodens totalresultat hänförligt till ägarna		606	325	290	191
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		3	4	2	1
Periodens totalresultat		609	329	292	192

Balansräkning

Mn €	Not	30.6.2019	31.12.2018
Kontanta medel		10 551	12 350
Fordringar på kreditinstitut		184	183
Derivatinstrument	16	4 772	3 643
Fordringar på kunder	18	89 695	87 081
Investeringsstillgångar		23 847	23 050
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		10 571	9 771
Immateriella tillgångar		1 464	1 490
Materiella tillgångar		779	737
Övriga tillgångar		2 151	1 875
Skattefordringar		251	209
Tillgångar totalt		144 266	140 387
Skulder till kreditinstitut		4 917	4 807
Derivatinstrument		3 549	2 992
Skulder till kunder		66 734	66 112
Försäkringsskuld	9	9 827	9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9	10 612	9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10	30 844	30 458
Avsättningar och övriga skulder		3 128	2 617
Skatteskulder		1 019	921
Efterställda skulder		1 327	1 358
Skulder totalt		131 956	128 552
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar		203	199
Avkastningsandelar		2 984	3 042
Fonden för verkligt värde	11	301	7
Övriga fonder		2 185	2 183
Akkumulerade vinstmedel		6 463	6 250
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		173	154
Eget kapital totalt		12 310	11 835
Skulder och eget kapital totalt		144 266	140 387

Rapport över förändringar i eget kapital

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 31.12.2017	3 097	176	2 173	5 536	10 982	101	11 084
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018		-28		-30	-57		-57
Eget kapital 1.1.2018	3 097	148	2 173	5 506	10 925	101	11 026
Periodens totalresultat		-36		361	325	4	329
Periodens resultat				331	331	4	335
Övrigt totalresultat		-36		30	-6		-6
Vinstutdelning				-98	-98		-98
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	6				6		6
Fondöverföringar			-1	1			0
Övriga				5	5	24	29
Eget kapital 30.6.2018	3 103	113	2 171	5 775	11 162	129	11 291

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 1.1.2019	3 241	7	2 183	6 250	11 681	154	11 835
Periodens totalresultat		295	0	311	606	3	609
Periodens resultat				331	331	3	334
Övrigt totalresultat		295		-20	275		275
Vinstutdelning				-94	-94	-4	-99
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	-54				-54		-54
Intresseföretagsöverföringar					0		0
Fondöverföringar			2	-2	0		0
Övriga				-1	-1	21	19
Eget kapital 30.6.2019	3 187	301	2 185	6 463	12 137	173	12 310

Kassaflödesanalys

Mn €	Not	1-6/2019	1-6/2018
Kassaflöde från rörelsen			
Räkenskapsperiodens resultat		334	335
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat		-33	213
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar		-2 939	-1 918
Fordringar på kreditinstitut		47	19
Derivatinstrument		-10	-41
Fordringar på kunder		-2 541	-2 264
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		51	-127
Investeringsstillgångar		111	608
Övriga tillgångar		-596	-114
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder		1 150	873
Skulder till kreditinstitut		-104	-957
Derivatinstrument		26	-5
Skulder till kunder		623	1 931
Försäkringskund		113	27
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal		168	48
Avsättningar och övriga skulder		323	-171
Betald inkomstskatt		-94	-67
Erhållna utdelningar		37	49
A. Kassaflöde från rörelsen totalt		-1 545	-516
Kassaflöde från investeringar			
Anskaffning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten		0	0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar		-78	-123
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar		1	9
B. Kassaflöde från investeringar totalt		-77	-113
Kassaflöde från finansiering			
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökning		16 656	14 659
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar		-16 633	-11 344
Andels- och aktiekapital, ökning		175	333
Andels- och aktiekapital, minskningar		-230	-327
Utdelningar och räntor på andelskapital		-94	-98
C. Kassaflöde från finansiering totalt		-127	3 223
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)		-1 750	2 594
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden		12 423	13 245
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden		10 673	15 839
Erhållna räntor		926	947
Betalda räntor		-347	-427
Likvida medel			
Kontanta medel		10 551	15 680
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut		122	159
Totalt		10 673	15 839

Segmentrapportering

Uppgifter enligt segment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapital har allokerats till segmenten Hushållsbank och Företagsbank så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 22 procent (21). Till segmentet Försäkring har allokerats kapital så att skadeförsäkringens solvensprocent (SII) är 120 (120) och livförsäkringens solvensprocent är 130 (130). Allokeringen av kapital inverkar på den koncerninterna ränta som segmentet betalar.

Resultatet för januari-juni 2019, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Räntenetto	457	185	-5	-34	-15	587
varav interna nettoresultat före skatt	0	-1	-5	6		
Försäkringsnetto			283		-9	274
Provisionsnetto	356	56	33	4	1	450
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-14	52	178	22	14	252
Övriga rörelseintäkter	21	15	14	298	-313	35
Intäkter totalt	820	308	502	289	-321	1 598
Personalkostnader	222	39	70	73	0	404
Avskrivningar och nedskrivningar	23	10	28	66	0	127
Övriga rörelseintäkter	349	97	136	161	-321	421
Kostnader totalt	594	146	234	300	-321	953
Nedskrivningar av fordringar	-26	-14	0	1	0	-39
OP-bonus till ägarkunder	-107	-8	-9		0	-124
Tillfälligt undantag (overlay approach)			-67		0	-67
Resultat före skatt	94	139	192	-10	0	415

Resultatet för januari-juni 2018, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Räntenetto	436	169	-6	-21	-9	569
varav interna nettoresultat före skatt	0	-1	-6	7		
Försäkringsnetto			289		-10	278
Provisionsnetto	342	72	35	3	-8	444
Nettointäkter från placeringsverksamhet	0	90	80	28	10	208
Övriga rörelseintäkter	32	10	4	265	-289	21
Intäkter totalt	810	340	402	274	-306	1 520
Personalkostnader	223	42	63	84	1	413
Avskrivningar och nedskrivningar	26	8	40	56	0	131
Övriga rörelseintäkter	333	77	131	173	-302	412
Kostnader totalt	583	127	233	314	-301	956
Nedskrivningar av fordringar	-12	5		0	0	-7
OP-bonus till ägarkunder	-93	-7	-9		0	-109
Tillfälligt undantag (overlay approach)			-20		-2	-22
Resultat före skatt	121	211	140	-40	-7	425

Balansräkning 30.6.2019, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	73	18	950	10 446	-936	10 551
Fordringar på kreditinstitut	12 263	97	54	9 518	-21 748	184
Derivatinstrument	700	4 430	475	171	-1 004	4 772
Fordringar på kunder	66 678	23 978	0	17	-979	89 695
Investeringsstillgångar	332	1 182	10 425	18 044	-6 136	23 847
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			10 571			10 571
Immateriella tillgångar	51	227	805	385	-3	1 464
Materiella tillgångar	380	3	142	265	-12	779
Övriga tillgångar	247	736	1 035	330	-197	2 151
Skattefordringar	112	5	45	78	11	251
Tillgångar totalt	80 835	30 677	24 502	39 254	-31 003	144 266
Skulder till kreditinstitut	8 933	766		17 351	-22 132	4 917
Derivatinstrument	314	3 789	71	416	-1 041	3 549
Skulder till kunder	54 052	10 354		3 859	-1 532	66 734
Försäkringskund			9 827			9 827
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			10 612			10 612
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 613	1 022		19 326	-117	30 844
Avsättningar och övriga skulder	620	761	928	979	-160	3 128
Skatteskulder	462	2	191	365	-1	1 019
Efterställda skulder	19	-31	380	1 353	-395	1 327
Skulder totalt	75 013	16 663	22 008	43 649	-25 378	131 956
Eget kapital						12 310

Balansräkning 31.12.2018, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	82	19	685	12 199	-634	12 350
Fordringar på kreditinstitut	10 820	125	21	10 109	-20 892	183
Derivatinstrument	275	3 448	156	185	-421	3 643
Fordringar på kunder	64 914	23 009	0	15	-857	87 081
Investeringsstillgångar	358	908	10 246	17 625	-6 088	23 050
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			9 771			9 771
Immateriella tillgångar	49	230	806	408	-3	1 490
Materiella tillgångar	362	0	139	248	-11	737
Övriga tillgångar	217	-153	971	1 299	-459	1 875
Skattefordringar	112	3	17	66	11	209
Tillgångar totalt	77 189	27 589	22 811	42 153	-29 354	140 387
Skulder till kreditinstitut	9 612	606		15 802	-21 214	4 807
Derivatinstrument	157	3 025	37	259	-486	2 992
Skulder till kunder	50 792	11 382		5 089	-1 152	66 112
Försäkringskund			9 476			9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			9 812			9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 120	1 011		19 492	-165	30 458
Avsättningar och övriga skulder	554	642	788	1 029	-396	2 617
Skatteskulder	433	3	119	365	0	921
Efterställda skulder	41	-24	380	1 356	-395	1 358
Skulder totalt	71 709	16 645	20 612	43 394	-23 808	128 552
Eget kapital						11 835

Noter

1. Redovisningsprinciper
2. Nyckeltal och formler för nyckeltalen
3. Rantenetto
4. Försäkringsnetto
5. Provisionsnetto
6. Nettointäkter från placeringsverksamhet
7. Övriga rörelsekostnader
8. Nedskrivningar av fordringar
9. Försäkringsrörelsens skulder
10. Skuldebrev emitterade till allmänheten
11. Fonden för verkligt värde efter skatt
12. Ställda säkerheter
13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder
14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
15. Åtaganden utanför balansräkningen
16. Derivatinstrument
17. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting
18. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
19. Fördelning av placeringar i segment Försäkring
20. Fördelning av placeringar i de separata balansräkningarna
21. Kapitaltäckning för kreditinstitut
22. Exponeringar enligt ratingklass
23. Försäkringsbolagens solvens
24. OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
25. Närstående transaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Halvårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 Delårsrapportering och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2018.

Halvårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i halvårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Halvårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Ändringar i presentationssättet

Ränteintäkterna och räntekostnaderna för skuldebrev och derivatinstrument som innehas för handel, vilka tidigare redovisats i räntenettet, redovisas från 1.1.2019 bland nettointäkter från placeringsverksamhet. Ändringen har utförts retroaktivt. Från räntenettet för jämförelseperioden 1–6/2018 överfördes nettoräntor för totalt 2 miljoner euro till nettointäkter från placeringsverksamhet (9 miljoner euro 1–12/2018). I samband med ändringen preciserades också hur posterna inom räntenettet presenteras.

Resultatregleringsräntorna för skuldebrev och derivatinstrument som innehas för handel, vilka tidigare redovisats bland övriga tillgångar och skulder, redovisas från 1.1.2019 i posterna för derivatinstrument i balansräkningen. Samtidigt preciserades nettningförfarandet för räntorna på de här avtalen. Ändringen har utförts retroaktivt. Till följd av ändringen har övriga fordringar minskat med 159 miljoner euro, placeringstillgångarna ökat med 3 miljoner euro och derivatinstrumenten ökat med 161 miljoner euro bland aktiva i jämförelseperiodens balansräkning 31.12.2018. Avsättningar och övriga skulder bland passiva i balansräkningen minskade med 168 miljoner euro, derivatinstrumenten ökade med 172 miljoner euro och skuldebrev emitterade till allmänheten ökade med 2 miljoner euro. Till följd av ändringarna ökade balansomslutningen med sammanlagt 5 miljoner euro 31.12.2018.

Egendom som tagits om hand av bolaget i samband med skaderegleringen eller ostridiga regressfordringar i anslutning till skadorna dras av från försäkringsskulden från 1.1.2019. Tidigare redovisades de här posterna, totalt 62 miljoner euro, bland övriga tillgångar i balansräkningen.

Standarden IFRS 16 Leasingavtal i bruk 1.1.2019

OP Gruppen tog i bruk standarden IFRS 16 Leasingavtal 1.1.2019. Sedan dess har leasingavtal som leasats ut redovisats i balansräkningen som en nyttjanderättspost och som leasingavtalsskuld. OP Gruppen tillämpade vid övergången en begränsat retroaktiv metod, varvid den inte justerade uppgifterna för jämförelseåret. Effekterna av övergången till standarden och en övergångskalkyl har redovisats i noterna till OP Gruppens bokslut 2018. Avtal som leasats ut omfattar främst leasingavtal för verksamhetslokaler. De nyttjanderätter som leasats ut redovisas bland immateriella tillgångar och de skrivs i regel av under leasingperioden. Motsvarande leasingkulld redovisas bland avsättningar och övriga skulder och räntekostnaderna för dem i räntenettet. Ledningens prövning har tillämpats för att bedöma leasingperioden för leasingavtal som gäller tills vidare samt för att som ränta på tilläggskrediter fastställa den ränta som OP Gruppens centralbank noterar och med vilken centralbanken ger andelsbankerna och OP Gruppens dotterföretag kredit. Nyttjanderättsposten uppgick till 57 miljoner euro 30.6.2019.

Nya segment 1.1.2019

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut beslöt 6.6.2018 om en ny arbetsfördelning för direktionen vid OP Gruppens centralinstitut, vilket förändrade segmentstrukturen från början av 2019. OP Gruppen inledde rapporteringen i enlighet med de nya segmenten i delårs- och bokslutsrapporteringen från och med den första delårsrapporten 2019. Segmentuppgifterna för jämförelseåret 2018 har justerats att motsvara den nya segmentindelningen. Rörelsesegmenten har beskrivits i delårsrapporten 1.1–31.3.2019.

Not 2. OP Gruppens nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1-6/2019	1-6/2018
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	5,6	6,0
Räntabilitet på eget kapital till verkligt värde, %	10,1	5,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,47	0,48
Kostnadernas andel av intäkterna, %	60	63
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	1,1	1,2
Antalet anställda i genomsnitt	12 378	12 334

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) utan OP-bonus, %	$\frac{\text{Periodens resultat} + \text{OP-bonus}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA) utan OP-bonus, %	$\frac{\text{Periodens resultat} + \text{OP bonus}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (netto)}}{\text{Kredit- och garantistock vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Förlustreservens reserveringsgrad (coverage ratio), %	$\frac{\text{Förlustreserv}}{\text{Fordringar på kunder (balansposter och poster utanför balansräkningen)}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Livförsäkring:	
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Belastningsinkomst + återföring av förvaltningsprovision}} \times 100$

NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT

Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1 -kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent, %	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Kapitalrelationen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	$\frac{\text{Konglomeratets kapitalbas totalt}}{\text{Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt}} \times 100$
Avkastning på ekonomiskt kapital, %	$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapitalkrav i snitt}} \times 100$
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}} \times 100$

FÖRSÄKRINGS OPERATIVA RESULTAT

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	Förändring, %	1-12/2018
Premieintäkter	727	733	-0,9	1 465
Försäkringsersättning	-468	-472	-0,9	-945
Driftskostnader	-205	-201	1,8	-401
Avskrivningskorrigerering av immateriella tillgångar	-5	-16	-66,7	-29
Försäkringstekniskt bidrag	49	43	12,8	88
Placeringsintäkter och -kostnader	178	88		63
Övriga intäkter och kostnader	32	29	11,2	80
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-67	-20		29
Resultat före skatt	192	140	37,5	260

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Noter till resultaträkningen

Not 3. Räntenetto

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut				
Räntor	1	2	1	1
Negativa räntor	12	12	5	6
Totalt	13	14	6	7
Fordringar på kunder				
Krediter	586	571	297	288
Finansiella leasingfordringar	13	12	7	6
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0	0,00	0
Negativa räntor	5	5	2	3
Totalt	605	588	306	297
Skuldebrev				
Värderade till verkligt värde via resultatet	1	1	0	0
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	42	45	20	22
Upplupet anskaffningsvärde	5	0	5	0
Totalt	48	46	26	23
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-52	-50	-26	-24
Säkring av kassaflöde	26	23	13	12
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	5	-1	1	1
Övriga	-9	-9	-5	-4
Totalt	-30	-35	-16	-15
Övriga	2	2	1	1
Totalt	637	614	324	312
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut				
Räntor	5	0	3	-1
Negativa räntor	32	32	15	17
Totalt	37	32	18	16
Skulder till kunder	37	29	19	14
Skuldebrev emitterade till allmänheten	126	116	66	61
Efterställda skulder				
Kapitallån	0	1	0	1
Övriga	23	22	12	11
Totalt	23	23	12	12
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-125	-116	-64	-58
Övriga	-60	-40	-29	-22
Totalt	-185	-156	-93	-80
Övriga	2	2	1	1
Totalt	39	46	22	24
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	598	568	301	288
Säkringsinstrument	125	-3	110	26
Värdeförändringar i de säkrade posterna	-136	4	-109	-26
Räntenetto totalt	587	569	302	288

Not 4. Försäkringsnetto

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	938	932	304	318
Återförsäkrarens andel	0	0	11	8
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-236	-223	52	46
Återförsäkrarens andel	16	14	4	3
Totalt	718	723	371	374
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-523	-466	-230	-231
Återförsäkrarens andel	10	15	1	7
Förändring i avsättning för oreglerade skador	55	-5	15	-11
Återförsäkrarens andel	0	-2	1	6
Totalt	-457	-458	-213	-230
Övriga poster i skadeförsäkring	-2	-2	-1	-1
Livförsäkringens riskrörelse	15	15	8	8
Försäkringsnetto totalt	274	278	165	151

Not 5. Provisionsnetto

Januari-juni 2019, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	4-6/2019
Provisionsintäkter							
Utlåning	54	22	0	2	-1	77	38
Inlåning	1	1		0	0	2	1
Betalningsrörelse	111	15		7	-6	127	67
Värdepappersförmedling	2	10		0	-2	10	4
Värdepappersemissioner		4		0	0	4	2
Fonder	15	99	0	0	-44	70	35
Kapitalförvaltning	14	13		0	-7	20	10
Juridiska ärenden	12	0			0	12	6
Garantier	4	6		0	0	10	5
Bostadsförmedling	35					35	19
Försäkringsförmedling	67		18		-47	37	7
Livförsäkringens belastningsinkomst			46			46	22
Återbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			39			39	21
Hälsa- och välbefinnandetjänster			11		-1	10	5
Övriga	67	7		0	-56	19	10
Totalt	382	177	113	10	-164	519	252
Provisionskostnader							
Betalningsrörelse	11	2	1	2	-6	10	7
Värdepappersförmedling		7	0		-2	5	2
Värdepappersemissioner	0	2		0	0	3	1
Fonder		49			-44	4	2
Kapitalförvaltning		5	0	0	0	5	3
Försäkringsrörelse	-5		74		-48	21	9
Hälsa- och välbefinnandetjänster			6			6	3
Övriga	19	57	0	4	-66	15	8
Totalt	26	121	81	6	-165	69	35
Provisionsnetto, totalt	356	56	33	4	1	450	216

Januari–juni 2018, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	4–6/2018
Provisionsintäkter							
Utlåning	50	22	0	2	1	75	37
Inlåning	1	0		0	0	1	1
Betalningsrörelse	102	12		6	-7	114	59
Värdepappersförmedling	3	8			-2	9	4
Värdepappersemissioner		6		0	0	6	4
Fonder	16	103			-46	73	37
Kapitalförvaltning	15	17		1	-6	26	13
Juridiska ärenden	11	0		0	0	11	6
Garantier	4	6		0	0	10	5
Bostadsförmedling	36					36	19
Försäkringsförmedling	70		16		-56	37	7
Livförsäkringens belastningsinkomst			46			46	22
Återbäring av fondanknutna förvaltningsprovisioner			46		-7	39	21
Hälsa- och välbefinnandetjänster			9		-1	8	4
Övriga	56	6		0	-45	17	10
Totalt	364	182	116	9	-170	509	247
Provisionskostnader							
Betalningsrörelse	10	1	1	0	-6	7	4
Värdepappersförmedling		7	0		-2	4	2
Värdepappersemissioner	0	0		0	1	1	1
Fonder		52			-46	5	3
Kapitalförvaltning		5	0	1	0	6	3
Försäkringsrörelse	-5		77		-49	23	11
Hälsa- och välbefinnandetjänster			3			3	2
Övriga	16	45	0	5	-52	15	10
Totalt	22	111	81	6	-154	65	35
Provisionsnetto, totalt	342	72	35	3	-15	444	212

Not 6. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	35	33	17	16
Övriga intäkter och kostnader	0	15	0	8
Realisationsvinster och -förluster	34	24	4	4
Valutavärderingsvinster och -förluster	2	11	-7	22
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	4	-3	3	-1
Totalt	74	81	18	49
Totalt	74	81	17	49
Värderade till verkligt värde via resultatet				
Finansiella tillgångar som innehåses för handel				
Skuldebrev				
Värderingsvinster och -förluster	5	-1	2	0
Ränteintäkter och räntekostnader	3	4	1	2
Totalt	8	2	3	2
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	13	10	6	3
Utdelningar och vinstandelar	0	2	0	0
Totalt	14	12	7	3
Derivatinstrument				
Värderingsvinster och -förluster	226	50	137	19
Ränteintäkter och räntekostnader	48	10	28	7
Totalt	274	60	165	25
Totalt	295	74	175	30
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	12	10	6	5
Värderingsvinster och -förluster	1	-2	1	-1
Totalt	13	8	7	4
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	78	27	8	34
Utdelningar och vinstandelar	23	29	11	18
Totalt	102	57	19	52
Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	20	25	10	11
Värderingsvinster och -förluster	89	-21	35	0
Totalt	109	4	45	11
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	-1	-3	-1	12
Utdelningar och vinstandelar	7	4	5	-1
Totalt	6	1	3	12
Derivatinstrument				
Värderingsvinster och -förluster	-18	-3	-16	-4
Totalt	-18	-3	-16	-4
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet totalt	212	66	59	75

Not 7. Övriga rörelsekostnader

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
ICT-kostnader				
Drift	107	98	54	53
Utveckling	65	83	38	43
Lokaliteter	30	38	15	20
Myndighets- och revisionsavgifter	37	23	7	17
Köptjänster	64	65	36	35
Datakommunikation	16	19	8	9
Marknadsföring	17	17	10	9
Samhällsansvar	5	5	2	3
Försäkrings- och säkerhetskostnader	6	5	4	3
Övriga	75	60	38	33
Övriga rörelsekostnader totalt	421	412	212	225

Utvecklingskostnader

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
ICT-utvecklingskostnader	65	83	38	43
Andel eget arbete	26	27	14	13
Utvecklingskostnader i resultaträkningen totalt	91	110	51	56
Aktiverade ICT-kostnader	60	99	29	55
Aktiverad andel eget arbete	6	7	3	3
Aktiverade utvecklingskostnader totalt	66	106	32	59
Utvecklingskostnader totalt	157	215	83	115
Avskrivningar och nedskrivningar	85	82	47	53

Not 8. Nedskrivningar av fordringar

Mn €	1-6/2019	1-6/2018	4-6/2019	4-6/2018
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	31	33	14	10
Återföringar av fordringar som avskrivits	-5	-5	-3	-3
Förväntade kreditförluster (ECL) för fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen	14	-21	17	-5
Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev*	-1	0	0	0
Nedskrivningar av fordringar totalt	39	7	28	3

* Förväntade kreditförluster för skuldebrev i försäkringsrörelsen redovisas i nettointäkter från placeringsverksamhet.

Exponeringar för kreditrisker och förlustreserv för dem

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 30.6.2019

Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	Exponeringar totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	58 902	7 290	150	7 439	949	67 291
Företagsbank	24 064	1 479	352	1 832	349	26 245
Fordringar på kunder totalt	82 966	8 769	502	9 271	1 298	93 535
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	5 733	263	4	266	7	6 006
Företagsbank	5 363	459	131	590	89	6 042
Uttagsmän och limiter totalt	11 096	722	134	856	96	12 049
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	2 788	90		90	13	2 891
Företagsbank	7 148	409		409	20	7 577
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	9 935	499		499	34	10 468
Skuldebrev						
Övrig rörelse	12 128					12 128
Försäkring	5 076				3	5 079
Skuldebrev totalt	17 204				3	17 207
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	121 201	9 990	636	10 627	1 432	133 259

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 30.6.2019

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmän och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	Förlustreserv totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-13	-55	-3	-58	-196	-268
Företagsbank	-26	-26	-3	-29	-215	-270
Fordringar på kunder totalt	-40	-81	-7	-87	-411	-538
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1		-2
Företagsbank	-2	-5		-5		-7
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-3	-6		-6		-8
Skuldebrev***						
Övrig rörelse	-2					-2
Försäkring	-5				-2	-7
Skuldebrev totalt	-7				-2	-9
Totalt	-49	-86	-7	-93	-413	-555

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 30.6.2019	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Totalt	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			Totalt
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	67 423	7 643	153	7 796	969	76 188
Företagsbank	36 574	2 348	483	2 831	459	39 864
Förlustreserv						
Hushållsbank	-14	-56	-3	-59	-196	-270
Företagsbank	-28	-30	-3	-34	-215	-276
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,02 %	-0,73 %	-2,23 %	-0,76 %	-20,23 %	-0,35 %
Företagsbank	-0,08 %	-1,29 %	-0,66 %	-1,19 %	-46,82 %	-0,69 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	103 997	9 990	636	10 627	1 428	116 052
Förlustreserv totalt	-42	-86	-7	-93	-411	-546
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,86 %	-1,04 %	-0,88 %	-28,78 %	-0,47 %
Skuldebrev bokfört värde						
Övrig rörelse	12 128	0	0	0	0	12 128
Försäkring	5 076		0		3	5 079
Förlustreserv						
Övrig rörelse	-2	0	0	0	0	-2
Försäkring	-5	0	0	0	-2	-7
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Övrig rörelse	-0,02 %					-0,02 %
Försäkring	-0,10 %				-73,07 %	-0,14 %
Skuldebrev totalt	17 204	0	0	0	3	17 207
Förlustreserv totalt	-7	0	0	0	-2	-9
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %				-73,07 %	-0,05 %

Avtalen har grupperats i enlighet med OP Gruppens nya segmentindelning från 1.1.2019. Jämförelseuppgifterna har justerats på motsvarande sätt.

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2018*

Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Exponeringar totalt	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			Totalt
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	58 339	6 800	183	6 984	876	66 199
Företagsbank	22 355	1 257	283	1 540	354	24 249
Fordringar på kunder totalt	80 694	8 057	466	8 524	1 231	90 448
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	5 755	237	1	238	9	6 001
Företagsbank	4 443	512	139	651	86	5 180
Uttagsmän och limiter totalt	10 198	749	141	889	94	11 181
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	2 307	87		87	14	2 408
Företagsbank	6 655	178		178	20	6 854
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 962	265		265	34	9 262
Skuldebrev						
Övrig rörelse	12 219	20		20		12 239
Försäkring	4 677	313		313	11	5 001
Skuldebrev totalt	16 896	332		332	11	17 240
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	116 750	9 403	607	10 010	1 370	128 131

* Det exponeringsbelopp som omfattas av beräkningen har preciserats vid övergången till den nya segmentindelningen.

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2018

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Förlustreserv totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		
Mn €					
Fordringar på kunder					
Hushållsbank	-12	-49	-3	-52	-267
Företagsbank	-25	-25	-3	-28	-259
Fordringar på kunder totalt	-37	-74	-6	-81	-409
Åtaganden utanför balansräkningen**					
Hushållsbank	-1	-1		-1	-2
Företagsbank	-2	-1		-1	-4
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-3	-3		-3	-6
Skuldebrev***					
Övrig rörelse	-3	0		0	-3
Försäkring	-3	-4		-4	-11
Skuldebrev totalt	-6	-4		-4	-14
Totalt	-46	-81	-6	-87	-546

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2018	Steg 1	Steg 2		Steg 3	Totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen					
Hushållsbank	66 401	7 124	185	7 308	899
Företagsbank	33 453	1 947	422	2 369	460
Förlustreserv					
Hushållsbank	-13	-50	-3	-54	-202
Företagsbank	-27	-26	-3	-30	-207
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %					
Hushållsbank	-0,02 %	-0,71 %	-1,71 %	-0,73 %	-22,51 %
Företagsbank	-0,08 %	-1,36 %	-0,74 %	-1,25 %	-44,93 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	99 854	9 071	607	9 678	1 359
Förlustreserv totalt	-40	-77	-6	-83	-409
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,85 %	-1,03 %	-0,86 %	-30,09 %
Skuldebrev bokfört värde					
Övrig rörelse	12 219	20		20	12 239
Försäkring	4 677	313		313	11
Förlustreserv					
Övrig rörelse	-3	0		0	-3
Försäkring	-3	-4		-4	-4
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %					
Övrig rörelse	-0,02 %	-0,85 %		-0,85 %	-0,02 %
Försäkring	-0,07 %	-1,20 %		-1,20 %	-34,32 %
Skuldebrev totalt	16 896	332		332	11
Förlustreserv totalt	-6	-4		-4	-4
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-1,18 %		-1,18 %	-34,32 %

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 1-6/2019 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Förändringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2019	40	83	409	532
Överföringar från steg 1 till steg 2	-3	29		26
Överföringar från steg 1 till steg 3	-4	0	8	5
Överföringar från steg 2 till steg 1	3	-10		-8
Överföringar från steg 2 till steg 3		-14	32	18
Överföringar från steg 3 till steg 2		3	-12	-8
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-2	-1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	11	6	6	23
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-3	-4	-11	-18
Förändringar i riskparametrar (netto)	-3	-1	-3	-6
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar		0	-16	-16
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	2	10	2	14
Förlustreserv 30.6.2019	42	93	411	546
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 4-6/2019	6	9	3	17

Vid överföringar från steg 1 till steg 3 jämförs finansiella tillgångars nuvarande steg 3 vid rapporttidpunkten med läget vid början av året. Av de här överförs dock cirka 85 procent till steg 3 via steg 2. Ett avtal kan överföras direkt till steg 3 till följd av en extern betalningsstörning.

Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2019	6	4	4	14
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	-3		-3
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-1	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	1		0	1
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-1	-1	-1	-3
Förändringar i riskparametrar (netto)	0		0	0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0		0	0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	1	-4	-1	-4
Förlustreserv 30.6.2019	7	0	2	9
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 4-6/2019	1	-1	-3	-3

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 2018 enligt nedskrivningssteg för effekten av följande faktorer:

Förändringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2018	31	80	431	543
Överföringar från steg 1 till steg 2	-2	18		16
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		25	25
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-16		-14
Överföringar från steg 2 till steg 3		-8	23	15
Överföringar från steg 3 till steg 2		9	-30	-21
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-7	-6
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	13	7	13	34
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-9	-12	-22	-43
Förändringar i riskparametrar (netto)	4	3	28	35
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar	0	0	-52	-52
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	9	3	-22	-11
Förlustreserv 31.12.2018	40	83	409	532
Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2018	5	0	0	5
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	1		1
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		2	2
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	0		0
Överföringar från steg 2 till steg 3		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 2		0	0	0
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		0	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	2	3	2	7
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	0		-2
Förändringar i riskparametrar (netto)	0			0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	1		0	1
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	1	4	3	8
Förlustreserv 31.12.2018	6	4	4	14

Not 9. Försäkringsrörelsens skulder

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 462	1 510
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 063	1 056
Räntekomplettering (värdet av försäkringskuldens säkringar)	110	21
Totalt	2 635	2 588
Avsättning för intjänade premier	806	569
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal		
Skuld för fondförsäkringar	8 930	8 298
Placeringsavtal	1 681	1 513
Totalt	10 612	9 812
Livförsäkringens försäkringsskuld	6 386	6 319
Totalt	20 438	19 288

Not 10. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
Obligationslån	11 322	9 522
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	11 142	10 720
Övriga		
Bankcertifikat	0	105
Företagscertifikat	8 479	10 162
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)	-99	-50
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt	30 844	30 458

Not 11. Fonden för verkligt värde efter skatt

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Mn €	Skuldebrev	Aktier och andelar	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	Totalt
Omslutning 31.12.2017	135	25		16	176
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018	-2	-25			-28
Ingående balans 1.1.2018	133	0	0	16	148
Förändringar i verkligt värde	-49	0	20	33	5
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-31		-5		-36
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen			7		7
Överföringar till räntenetto				-21	-21
Uppskjuten skatt	16	0	-4	-3	9
Utgående balans 30.6.2018	69		18	26	113

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Mn €	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	Totalt
Ingående balans 1.1.2019	-5	-21	33	7
Förändringar i verkligt värde	133	89	117	339
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	20	-13		7
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		-9		-9
Överföringar till räntenetto			31	31
Uppskjuten skatt	-31	-13	-30	-74
Utgående balans 30.6.2019	117	32	152	301

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 377 miljoner euro (9) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 75 miljoner euro (2). Vid slutet av rapportperioden ingick till följd av att det tillfälliga undantaget tillämpades totalt 76 miljoner euro (54) i positiva värdeförändringar och totalt 23 miljoner euro (82) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument i fonden för verkligt värde. I fonden för verkligt värde uppgick avdragsposten för förlusten från skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat till 5 miljoner euro (-6).

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Not 12. Ställda säkerheter

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	167	171
Krediter (säkerhet för covered bonds)	14 108	13 700
Övriga	5 900	5 775
Ställda säkerheter totalt*	20 175	19 647
Derivatskulder med säkerhet	1 162	928
Övriga skulder med säkerhet	4 171	4 149
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	11 142	10 720
Totalt	16 474	15 797

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 4,8 miljarder euro. Av dem utgör 1,5 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde via resultatet

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	10 551						10 551
Fordringar på kreditinstitut	184						184
Derivatinstrument			3 912			860	4 772
Fordringar på kunder	89 695						89 695
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				10 571			10 571
Skuldebrev	3	17 477	865	2 388	491		21 224
Egetkapitalinstrument		0	106	222	1 160		1 488
Övriga finansiella tillgångar	2 226						2 226
Finansiella tillgångar							140 713
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 553
Totalt 30.6.2019	102 660	17 478	4 882	13 180	1 651	860	144 266

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	12 350						12 350
Fordringar på kreditinstitut	183						183
Derivatinstrument			3 066			577	3 643
Fordringar på kunder	87 081						87 081
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				9 771			9 771
Skuldebrev	4	17 124	505	2 227	451		20 312
Egetkapitalinstrument		0	81	245	1 130		1 456
Övriga finansiella tillgångar	1 940						1 940
Finansiella tillgångar							136 735
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							3 652
Totalt 31.12.2018	101 557	17 124	3 652		1 581	577	140 387

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 917		4 917
Derivatinstrument	2 763		785	3 549
Skulder till kunder		66 734		66 734
Försäkringskund		9 827		9 827
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	10 612			10 612
Skuldebrev emitterade till allmänheten		30 844		30 844
Efterställda skulder		1 327		1 327
Övriga finansiella tillgångar		2 483		2 483
Finansiella tillgångar				130 292
Andra skulder än finansiella skulder				1 664
Totalt 30.6.2019	13 375	116 132	785	131 956

Skulder, mn €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 807		4 807
Derivatinstrument	2 572		421	2 992
Skulder till kunder		66 112		66 112
Försäkringskund		9 476		9 476
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9 812			9 812
Skuldebrev emitterade till allmänheten		30 458		30 458
Efterställda skulder		1 358		1 358
Övriga finansiella tillgångar		2 134		2 134
Finansiella tillgångar				127 148
Andra skulder än finansiella skulder				1 404
Totalt 31.12.2018	12 383	114 344	421	128 552

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrevens som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av mars 652 (242) miljoner euro högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.6.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	680	211	597	1 488
Skuldinstrument	2 261	886	597	3 744
Fondanknutna avtal	6 847	3 724	0	10 571
Derivatinstrument	19	4 561	192	4 772
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	14 479	2 434	565	17 477
Finansiella instrument totalt	24 286	11 815	1 951	38 052
Förvaltningsfastigheter			872	872
Totalt	24 286	11 815	2 823	38 924
Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2018, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Egetkapitalinstrument	592	185	679	1 456
Skuldinstrument	2 107	764	312	3 184
Fondanknutna avtal	6 337	3 434		9 771
Derivatinstrument	0	3 586	57	3 643
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	13 885	3 026	214	17 124
Finansiella instrument totalt	22 921	10 995	1 262	35 178
Förvaltningsfastigheter			979	979
Totalt	22 921	10 995	2 241	36 157

Skuldernas verkliga värden 30.6.2019, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	6 873	3 738	0	10 612
Övriga		0		0
Derivatinstrument	23	3 370	155	3 549
Totalt	6 896	7 109	155	14 160

Skuldernas verkliga värden 31.12.2018, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Fondanknutna avtal	6 364	3 448		9 812
Övriga		0		0
Derivatinstrument	10	2 939	44	2 992
Totalt	6 373	6 387	44	12 804

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat- till Instrument	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Tillgångar totalt
Ingående balans 1.1.2019	991	57	214	1 262
Resultaträkningens nettointäkter	-386	136	1	-249
Nettointäkter i rapporten över totalresultat	0		0	0
Förvärv	74		0	74
Försäljningar	-41		-18	-59
Amorteringar	0		-5	-5
Överföringar till Nivå 3	560		423	983
Överföringar från Nivå 3	-4		-50	-53
Utgående balans 30.6.2019	1 194	192	565	1 952

Finansiella skulder, mn €	Derivat- Instrument	Skulder totalt
Ingående balans 1.1.2019	44	44
Resultaträkningens nettointäkter	111	111
Utgående balans 30.6.2019	155	155

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 30.6.2019

Mn €	Räntenetto	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Rapport över totalresultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-291	-94	0	-385
Orealiserade nettointäkter	25		0	25
Nettointäkter totalt	-267	-94	1	-361

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2019.

Not 15. Åtaganden utanför balansräkningen

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
Garantier	776	775
Garantiansvar	2 233	2 162
Kreditlöften	14 740	12 577
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	320	283
Övriga*	907	1 195
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	18 975	16 993

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 174 miljoner euro (203).

Not 16. DerivatInstrument

Derivat totalt 30.6.2019

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	31 319	81 840	74 504	187 664	3 266	1 930
Clearas via central motpart	8 453	35 526	40 181	84 161	28	21
Valutaderivat	33 555	6 442	2 903	42 900	849	1 101
Aktie- och indexbundna derivat		3		3	0	0
Kreditderivat	37	1 628	230	1 895	23	19
Övriga derivat	243	446	22	710	47	35
Derivat totalt	65 154	90 359	77 658	233 171	4 185	3 084

Derivat totalt 31.12.2018

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	30 535	84 181	70 116	184 833	2 060	1 374
Clearas via central motpart	9 278	38 670	36 704	84 652	8	12
Valutaderivat	28 646	6 784	3 404	38 835	1 018	1 120
Aktie- och indexbundna derivat		3		3	0	0
Kreditderivat	15	189	2	206	4	9
Övriga derivat	208	364	8	580	34	29
Derivat totalt	59 404	91 522	73 530	224 456	3 116	2 532

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som för andra poster än derivat som innehas för handel redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder i balansräkningen. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 17. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettniing

Finansiella tillgångar

30.6.2019, mn €	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen			
			Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	Netto
Derivat	6 682	-1 910	4 772	-2 234	-382	2 156

31.12.2018, mn €	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen			
			Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	Netto
Derivat	4 416	-934	3 643	-1 823	-490	1 330

Finansiella skulder

30.6.2019, mn €	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen			
			Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	Netto
Derivat	5 674	-2 125	3 549	-2 234	-913	402

31.12.2018, mn €	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen			
			Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	Netto
Derivat	3 887	-1 066	2 992	-1 823	-703	467

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -201 (-140) miljoner euro.

** Verkliga värden inklusive upplupen ränta för derivat som innehas för handel.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Standardiserade OTC-derivattransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House i enlighet med EMIR-förordningen (EU 648/2012). I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finans Finlands allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 18. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

30.6.2019, mn €	Inte ned-skrivna (brutto)	Förlust-reserv	Balans-värde
Fordringar			
Fordringar på kreditinstitut	185	0	184
Fordringar på kunder	87 959	531	87 428
varav bankgarantifordringar	7	0	7
Finansiell leasing	2 273	6	2 267
Totalt	90 417	538	89 879
Fordringar sektorvis			
Företag	33 900	407	33 493
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 182	1	1 181
Hushåll	52 363	124	52 239
Icke-vinstsyftande samfund	798	5	793
Offentlig sektor	2 175	1	2 174
Totalt	90 417	538	89 879

31.12.2018, mn €	Inte ned-skrivna (brutto)	Förlust-reserv	Balans-värde
Fordringar			
Fordringar på kreditinstitut	184	1	183
Fordringar på kunder	85 442	521	84 921
varav bankgarantifordringar	10	0	10
Finansiell leasing	2 154	4	2 150
Totalt	87 780	526	87 254
Fordringar sektorvis			
Företag	32 405	410	31 995
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 065	2	1 064
Hushåll	51 511	105	51 406
Icke-vinstsyftande samfund	814	6	808
Offentlig sektor	1 985	3	1 981
Totalt	87 780	526	87 254

Problemfordringar och exponeringar med anstånd

30.6.2019, mn €	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Förlust-reserv	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		612	612	219	393
Förmodas inte bli betalda		508	508	155	353
Exponeringar med anstånd	2 117	355	2 472	54	2 418
Totalt	2 117	1 474	3 591	428	3 164

31.12.2018, mn €	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Förlust-reserv	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		614	614	229	385
Förmodas inte bli betalda		426	426	148	278
Exponeringar med anstånd	2 137	340	2 477	62	2 414
Totalt	2 137	1 380	3 517	440	3 077

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som förmodas inte bli betalda rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11–12 för övriga). Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6–12 mån. Exponeringarna med anstånd befinner sig i steg 2 eller 3 i ECL-kalkyleringen.

Nyckeltal, %	30.6.2019	31.12.2018
Förlustreserv/individuella nedskrivningar, % av problemfordringarna	11,9 %	12,5 %

Not 19. Fördelning av placeringar i segmentet Försäkring

Skadeförsäkring	30.6.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokering av placeringsbestånd				
Penningmarknaden totalt	172	4	173	5
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	165	4	167	4
Derivatinstrument***	6	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 964	77	2 857	77
Stater	454	12	498	13
Inflationslänkade obligationslån	0	0		0
Investment Grade	1 949	51	1 895	51
Tillväxtmarknader och High Yield	296	8	243	7
Strukturerade placeringar****	264	7	222	6
Aktier totalt	390	10	360	10
Finland	66	2	60	2
Utvecklade marknader	188	5	147	4
Tillväxtmarknader	73	2	76	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	1	0	1	0
Kapitalplaceringar	62	2	76	2
Alternativa placeringar totalt	33	1	28	1
Hedgefonder	33	1	28	1
Fastighetsinvesteringar totalt	301	8	312	8
Direkta fastigheter	162	4	157	4
Indirekta fastighetsinvesteringar	139	4	155	4
Totalt	3 860	100	3 730	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Livförsäkring	30.6.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	179	5	175	5
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	174	5	170	5
Derivat***	6	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 841	78	2 826	78
Stater	565	15	623	17
Investment Grade	1 764	48	1 784	49
Tillväxtmarknader och High Yield	235	6	182	5
Strukturerade placeringar****	277	8	236	6
Aktier totalt	327	9	337	9
Finland	53	1	48	1
Utvecklade marknader	131	4	116	3
Tillväxtmarknaderna	53	1	57	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	3	0	3	0
Kapitalinvesteringar	88	2	113	3
Alternativa placeringar totalt	39	1	34	1
Hedgefonder	39	1	34	1
Fastighetsinvesteringar totalt	265	7	271	7
Direkta fastigheter	115	3	114	3
Indirekta fastighetsplaceringar	150	4	156	4
Totalt	3 653	100	3 644	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Not 20. Fördelning av placeringar i de separata balansräkningarna

SBR 1

Av det individuella livförsäkringsbestånd som överförs från Suomi-bolaget 2015 (SBR 1) bildades i samband med beståndsöverlåtelsen en separat balansräkning (SBR 1) med en vinstutdelningspolicy som avviker från den övriga livförsäkringsrörelsen.

Fördelning av placeringar i SBR 1

	30.6.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	26	3	34	4
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	26	3	34	4
Derivat***	0	0		0
Obligationslån och räntefonder totalt	692	85	671	83
Stater	192	23	217	27
Inflationslänkade obligationslån	3	0	3	0
Investment Grade	407	50	370	46
Tillväxtmarknader och High Yield	45	6	36	4
Strukturerade placeringar****	45	6	45	6
Aktier totalt	33	4	35	4
Utvecklade marknader	16	2	14	2
Tillväxtmarknaderna	1	0	1	0
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	0	0	0	0
Kapitalinvesteringar	16	2	20	2
Alternativa placeringar totalt	0	0	2	0
Hedgefonder	0	0	2	0
Fastighetsinvesteringar totalt	66	8	68	8
Direkta fastigheter	48	6	48	6
Indirekta fastighetsplaceringar	17	2	19	2
Totalt	817	100	810	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 10 miljoner euro (5). Nettointäkterna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringskulden till marknadsvillkor.

SBR 2

Av det individuella livförsäkringsbestånd som överförs från Suomi-bolaget 2015 (SBR 2) bildades i samband med beståndsövertåtelsen en separat balansräkning (SBR 2) med en vinstutdelningspolicy som avviker från den övriga livförsäkringsrörelsen.

Fördelning av placeringar i SBR 2

	30.6.2019		31.12.2018	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för Investeringsstillgångar				
Penningmarknaden totalt	20	1	72	3
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	20	1	72	3
Derivat***	0	0	0	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 074	92	1 946	85
Stater	567	25	617	27
Inflationslänkade obligationslån	8	0	7	0
Investment Grade	1 162	51	1 000	44
Tillväxtmarknader och High Yield	112	5	93	4
Strukturerade placeringar****	225	10	230	10
Aktier totalt	86	4	90	4
Finland	0	0	0	0
Utvecklade marknader	44	2	38	2
Tillväxtmarknaderna	2	0	2	0
Anläggningsstillgångar och onoterade aktier	0	0	0	0
Kapitalinvesteringar	40	2	50	2
Alternativa placeringar totalt	0	0	1	0
Hedgefonder	0	0	1	0
Fastighetsinvesteringar totalt	76	3	185	8
Direkta fastigheter	37	2	143	6
Indirekta fastighetsplaceringar	39	2	43	2
Totalt	2 257	100	2 295	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån

Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 43 miljoner euro (-8). Nettointäkterna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Not 21. Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, mn €	30.6.2019	31.12.2018
OP Gruppens eget kapital	12 310	11 835
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras	-124	189
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-152	-33
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	12 034	11 991
Immateriella tillgångar	-660	-710
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-61	-76
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-2	-147
Förutsebar utdelning och obetald utdelning från föregående räkenskapsperiod	-48	-94
ECL - förväntade förluster underskott	-408	-288
Kärnprimärkapital (CET1)	10 854	10 677
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	60	80
Primärkapitaltillskott (AT1)	60	80
Primärkapital (T1)	10 914	10 757
Debenturlån	871	995
Supplementärkapital (T2)	871	995
Kapitalbas totalt	11 786	11 752

Av kärnprimärkapitalet har i enlighet med tillsynsmyndigheternas tillstånd under jämförelseåret dragits av uppsagt andelskapital som betalats tillbaka till kunderna i januari 2019.

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. I kapitaltäckningsanalysen och vid beräkningen av bruttosoliditetsgraden har IFRS9-övergångsbestämmelsen inte tillämpats.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, mn €	30.6.2019	31.12.2018
Kredit- och motpartsrisk	48 943	41 602
Schablonmetoden (SA)	4 133	3 878
Exponeringar mot stater och centralbanker	302	293
Institutsexponeringar	9	7
Företagsexponeringar	2 759	2 561
Hushållsexponeringar	1 014	961
Aktieexponeringar	3	12
Övriga	46	43
Internmetoden (IRB)	44 809	37 724
Institutsexponeringar	923	1 083
Företagsexponeringar	25 618	23 474
Hushållsexponeringar	10 104	5 276
Aktieexponeringar	6 921	6 659
Övriga	1 244	1 233
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 488	1 319
Operativ risk, schablonmetoden	4 232	4 136
Värdejustering av exponeringar (CVA)	195	175
Övriga risker	32	
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	54 889	47 233
Risikoviktsgolv enligt ECB:s beslut	773	4 893
Totalt riskvägt exponeringsbelopp inklusive risikoviktsgolv	55 661	52 126

Risikovikten för aktieexponeringar inkluderar 6,4 mrd. euro för gruppinterna investeringar i försäkringsföretag.

Av de riskvägda posterna bland exponeringar mot stater består 264 miljoner euro (261) av uppskjutna skattefordringar som behandlas med risikovikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av

Relationstal, %	30.6.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,5	20,5
Tier 1-kapitaltäckning	19,6	20,6
Kapitalrelation	21,2	22,5

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	30.6.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,5	20,5
Tier 1-kapitaltäckning	19,5	20,5
Kapitalrelation	21,1	22,4

Kapitalkrav, mn €	30.6.2019	31.12.2018
Kapitalbas	11 786	11 752
Kapitalkrav	7 953	7 448
Buffert för kapitalkrav	3 833	4 304

Kapitalkravet 14,5 procent består av minimikravet 8 procent, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 procent, O-SII-kapitalkravet 2,0 procent, ECB:s kapitalkrav (P2R) 2,0 procent (1,75 under jämförelseåret) och ländervisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Skuldsättning, mn €	30.6.2019	31.12.2018
Primärkapital (T1)	10 914	10 757
Exponeringar totalt	128 165	125 510
Bruttosoliditetsgrad, %	8,5	8,6

Den mätare som beskriver skuldsättningen, dvs. bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio), redovisas i enlighet med kommissionens delegerade förordning. Enligt utkastet till bestämmelser är miniminivån tre procent. Bruttosoliditetsgraden har beräknats med siffrorna vid slutet av rapportperioden.

Översikt av riskvägda exponeringsbelopp (EU-OV1), mn €	Riskvägda exponeringsbelopp		Minimikapitalkrav
	30.6.2019	31.3.2019	30.6.2019
1 Kreditrisk (exklusive motparts kreditrisk)	48 090	42 264	3 847
2 Varav schablonmetoden	5 064	4 869	405
3 Varav den grundläggande internmetoden	26 001	25 124	2 080
4 Varav den avancerade internmetoden	10 104	5 552	808
5 Varav den kapitalrelaterade internmetoden inom ramen för den enkla riskviktade metoden	484	265	39
5a Varav aktieexponeringar med PD/LGD-metod	6 437	6 453	515
6 Motparts kreditrisk	742	727	59
7 Varav marknadsvärdering	547	545	44
12 Varav kreditvärdighetsjustering	195	182	16
13 Avvecklingsrisk	0	0	0
14 Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter taket)	41	43	3
15 Varav internmetoden	41	43	3
19 Marknadsrisk	1 488	1 561	119
20 Varav schablonmetoden	1 488	1 561	119
23 Operativ risk	4 232	4 232	339
25 Varav schablonmetoden	4 232	4 232	339
27 Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 procent)	264	261	21
27a Övriga risker	32	42	3
29 Totalt	54 889	49 131	4 391
30 Riskviktsgolv enligt ECB:s beslut	773	4 647	62
31 Totalt riskvägt exponeringsbelopp inklusive riskviktsgolv	55 661	53 778	4 453

Under kvartalet ökade det totala riskvägda exponeringsbeloppet med 3,2 procent. De genomsnittliga riskvikterna för hushållsexponeringarna ökade till följd av att försiktighet lagts till riskparametrarna samt av de riskparameterkoefficienter som ECB fastställt.

De riskviktsgolv som avses i ECB:s beslut riktas bland hushållsexponeringarna till andra exponeringar än SME-företagsexponeringar. De golv som fastställts för de här genomsnittliga riskvikterna utgör 15,4 procent för exponeringar med säkerhet i fastigheter och 32,7 procent för övriga exponeringar.

Flödesanalys för IRB-riskvägda poster (EU-CR8), mn €	a	b
	Riskvägda exponeringsbelopp	Kapitalkrav
1 Riskvägda exponeringsbelopp vid slutet av den föregående rapporteringsperioden 31.3.2019	30 676	2 454
2 Storlek på tillgångar	839	67
3 Tillgångskvalitet	231	19
4 Uppdateringar av modeller	806	64
5 Metoder och riktlinjer	3 553	284
9 Riskvägda exponeringsbelopp vid slutet av rapporteringsperioden 30.6.2019	36 104	2 888

Förändringarna under det senaste kvartalet i hushållsexponeringar, företagsexponeringar och institutsexponeringar redovisas med en flödesanalys. Ökningen i exponeringsbeloppet ökade av de riskvägda posterna och kreditstockens kvalitet försämrades något inom företagsexponeringarna, vilket ökade de riskvägda posterna. I uppdateringarna av modellerna har presenterats effekten av försiktighetstilläggen för hushållsexponeringar. I ändringarna i metoder och riktlinjer har redovisats effekten av de riskparameterkoefficienter som ECB fastställt.

Not 22. Exponeringar enligt ratingklass

Hushållsexponeringar enligt ratingklass (AIRB)

Alla hushållsexponeringar

Ratingklass 30.6.2019	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Risikvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
Privatkunder totalt	50 690	2 197	52,5	1,1	27,8	9 045	16,1	256
A	31 847	1 671	52,6	0,0	27,0	1 244	3,7	4
B	10 112	403	51,9	0,2	27,1	1 273	12,1	5
C	4 213	88	52,3	0,7	32,4	1 567	36,4	10
D	2 715	34	52,9	3,2	31,6	2 214	80,5	27
E	1 365	2	54,0	29,7	32,1	2 158	157,9	124
F	437			100,0	26,6	588	134,5	86
Företagskunder totalt	1 804	162	67,5	3,7	42,1	1 059	49,7	69
1,0-2,0	1	0	75,8	0,0	35,9	0	2,8	0
2,5-5,5	505	47	66,6	0,4	26,7	75	13,7	1
6,0-7,0	729	65	67,1	1,3	43,7	341	42,9	5
7,5-8,5	375	38	66,9	5,0	52,7	339	82,2	11
9,0-10,0	141	12	75,3	24,9	50,3	194	127,5	19
11,0-12,0	54			100,0	72,2	109	203,3	34
Totalt	52 494	2 358	53,3	1,2	28,3	10 104	17,3	325

Alla hushållsexponeringar

Ratingklass 31.12.2018	Balansposter, exponeringsbelopp (EAD), mn €	Poster utanför balansräkningen, exponeringsbelopp (EAD), mn €	CF, genomsnitt, %	PD, genomsnitt, %	LGD, genomsnitt, %	Riskvägda poster, mn €	Risikvikt, genomsnitt, %	Förväntad förlust, mn €
Privatkunder totalt	49 985	1 817	54,1	0,7	16,8	4 146	7,4	159
A	31 412	1 319	52,8	0,0	15,9	571	1,7	2
B	10 647	399	56,9	0,1	15,9	523	4,7	2
C	3 915	73	61,6	0,5	22,5	690	17,3	4
D	2 172	23	65,6	2,3	21,0	795	36,2	11
E	1 429	3	69,5	20,0	21,4	1 205	84,1	59
F	409			100,0	23,5	362	88,5	80
Företagskunder totalt	2 099	173	68,4	3,6	40,1	1 130	47,1	71
1,0-2,0	1	0	65,9	0,0	26,4	0	2,0	0
2,5-5,5	591	48	67,3	0,4	26,7	88	13,7	1
6,0-7,0	838	73	68,3	1,4	42,2	378	41,5	5
7,5-8,5	457	39	67,7	4,9	48,3	368	74,2	12
9,0-10,0	154	13	76,3	24,7	49,8	208	124,7	21
11,0-12,0	57	0	75,7	100,0	59,2	88	153,8	33
Totalt	52 084	1 990	55,0	0,9	17,8	5 276	9,0	230

Privatkundernas genomsnittliga PD och LGD ökade i synnerhet till följd av ECB:s riskparameterkoefficienter, också den försiktighet som lagts till koefficienterna ökade parametrarna.

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass 30.6.2019	Balans- poster, exponerings- belopp (EAD), mn €	Poster utanför balans- räkningen, exponerings- belopp (EAD), mn €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Riskvägda poster, mn €	Ris kvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	729	354	85,0	0,0	44,9	157	14,8	0
2,5-5,5	17 041	3 923	72,2	0,2	44,2	8 436	40,2	21
6,0-7,0	8 093	2 091	72,0	1,3	43,2	8 783	86,2	56
7,5-8,5	4 713	745	72,1	4,5	43,2	6 672	122,2	105
9,0-10,0	670	155	68,8	22,3	43,3	1 569	190,1	80
11,0-12,0	669	21	59,8	100,0	44,1	0	0,0	304
Totalt	31 914	7 290	72,5	1,6	43,8	25 618	66,5	566

Ratingklass 31.12.2018	Balans- poster, exponerings- belopp (EAD), mn €	Poster utanför balans- räkningen, exponerings- belopp (EAD), mn €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Ris kvägda poster, mn €	Ris kvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	748	381	84,2	0,0	44,4	166	14,7	0
2,5-5,5	16 058	3 815	72,7	0,2	43,8	8 031	40,4	20
6,0-7,0	7 823	1 464	72,1	1,3	43,0	8 067	86,8	52
7,5-8,5	4 082	679	72,6	4,5	43,0	5 673	119,1	91
9,0-10,0	672	140	68,4	19,9	43,4	1 538	189,4	69
11,0-12,0	658	22	60,7	100,0	44,1	0	0,0	301
Totalt	30 041	6 502	73,0	1,5	43,5	23 474	65,4	533

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass 30.6.2019	Balans- poster, exponerings- belopp (EAD), mn €	Poster utanför balans- räkningen, exponerings- belopp (EAD), mn €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Ris kvägda poster, mn €	Ris kvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	3 027	26	77,6	0,0	12,6	167	5,5	0
2,5-5,5	4 105	426	66,3	0,1	18,2	675	15,6	1
6,0-7,0	10	8	35,2	2,1	45,0	27	149,0	0
7,5-8,5	11	14	42,6	5,0	45,0	48	189,2	1
9,0-10,0	1	1	34,8	11,7	45,0	5	245,7	0
Totalt	7 154	475	64,6	0,1	16,1	923	12,4	2

Ratingklass 31.12.2018	Balans- poster, exponerings- belopp (EAD), mn €	Poster utanför balans- räkningen, exponerings- belopp (EAD), mn €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Ris kvägda poster, mn €	Ris kvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, mn €
1,0-2,0	2 584	40	76,1	0,0	13,2	146	5,6	0
2,5-5,5	4 458	426	66,7	0,1	16,6	755	15,5	1
6,0-7,0	23	7	30,8	1,6	45,0	40	131,9	0
7,5-8,5	55	13	36,8	4,7	45,0	127	186,6	1
9,0-10,0	1	1	37,0	11,5	45,0	6	246,1	0
Totalt	7 123	491	65,0	0,1	15,9	1 083	14,2	3

* I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0. Kreditklassfördelningen för jämförelseåret har korrigerats.

Not 23. Försäkringsbolagens solvens

Mn €	30.6.2019		31.12.2018	
	Livför- säkrings- rörelsen	Skade- försäkrings- rörelsen	Livför- säkrings- rörelsen	Skade- försäkrings- rörelsen
Medräkningsbara kapitalbasmedel	1 308	907	1 297	818
Solvenskapitalkrav (SCR)				
Marknadsrisk	763	460	732	421
Försäkringsrisk	445	288	351	281
Motpartsrisk	23	38	30	36
Operativ risk	34	51	34	45
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-604	-154	-570	-162
Totalt	660	683	578	621
Buffert för SCR	647	224	719	197
SCR-relation, %	198	133	225	132
SCR-relation, % (utan övergångsbestämmelse)	158	133	176	132

Siffrorna motsvarar OP Gruppens värdering och övergångsbestämmelserna har beaktats i dem.

Not 24. OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
OP Gruppens egna kapital	12 310	11 835
Kapitallån och debenturlån	932	1 075
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-217	-349
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 449	-1 501
Värderingsdifferenser i försäkringsrörelsen*	651	735
Planerad utdelning	-48	-94
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen**	-140	-46
ECL - förväntade förluster underskott	-382	-262
Konglomeratets kapitalbas totalt	11 655	11 393
Kapitalbaskravet i kreditinstitutsverksamheten***	7 156	6 528
Kapitalbaskravet i försäkringsrörelsen*	1 343	1 199
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas	8 499	7 727
Konglomeratets kapitaltäckning	3 156	3 666
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen) (%)	137	147

* Värderingsdifferenser och bedömning av SCR enligt försäkringsbolagens solvens.

** Överskott i pensionsansvar, värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde.

*** Total risk x 14,5 %, jämförelseåret 14,3 %

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna.

Not 25. Närstående transaktioner

OP Gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP Gruppens bokslut, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Gruppens ledning räknas OP Gruppens chefsdirektör (ordförande för OP Andelslags direktion), OP Andelslags verkställande direktör, ledamöterna i direktionen och ledamöterna i förvaltningsrådet. Till ledningens närstående räknas också bolag, i vilka den som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa och OP-Eläkesätiö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närstående transaktionerna efter 31.12.2018.

Finansiell information 2019

Delårsrapporterna 2019 offentliggörs följande dagar:

Delårsrapport 1.1–30.9.2019

29.10.2019

Helsingfors 30.7.2019

OP Andelslag Direktionen

Närmare upplysningar:

Chefdirektör Timo Ritakallio, tfn 010 252 4500

Ekonomidirektör Vesa Aho, tfn 010 252 1427

Kommunikationsdirektör Tuuli Kousa, tfn 010 252 2957

www.op.fi